

रोमय् च्वंगु मण्डलीयात पावलं च्वःगु पौ महसीका

रोमय् च्वंगु मण्डलीयापि विश्वासीतयत् नापलायेगु मनं तुनाः पावलं थव पौ च्वःगु खः। अन वनाः छुं ई अन च्वंपि विश्वासीतनाप ज्या यानाः इमिगु ग्वाहालि क्या: अनं स्पेन वनेगु पावलया ग्वसाः खः। पावलं थःम्हं थू थें खीष्टियनतयगु विश्वास व थवयात व्यवहारय् छ्वलेमाःगु खें च्वयातःगु दु। थव सफुलिइ पावलं थःगु खेँयात पूवकं न्ह्यथनातःगु दु।

रोमय् च्वंगु मण्डलीइ च्वंपिन्त ज्वजलपा याये धुंकाः पावलं थव पतिइ थःम्हं इमिगु निति प्रार्थना यानाच्वनागु खेँ न्ह्यथनाः “भिंगु खें मनूतयत् गुकथं उद्धार याइ व विश्वासं जक मनूत धर्मी ठहरय् जुइ फइ” धकाः न्ह्यथनातःगु दु।

यहदी व यहदीमखुपि फुककं पापय् लानाच्वंगुलि फुककसिनं परमेश्वरया न्ह्यःने धर्मी ठहरय् जुइत स्वयेमाः। येश् खीष्टियात विश्वास यानाः हे जक परमेश्वरया न्ह्यःने धर्मी ठहरय् जुइ। अले न्हगु जीवन क्या: खीष्टनाप छप्प ज्याः परमेश्वरलिसे न्हगु स्वापु तयेखनी। विश्वासीतयके परमेश्वरयागु शान्ति दइ, अले पवित्र आत्मायागु शक्ति पाप व मृत्युयागु पन्जां छुतय् जुइ। अध्याय ५ निसें ८ तक पावलं परमेश्वरयागु व्यवस्था छाय् माल धयागु व विश्वासीतयके पवित्र आत्मायागु शक्ति दइ धयागु खेँ न्ह्यथनातःगु दु।

९ अध्याय निसें ११ अध्याय तक यहदी व यहदीमखुपि मनूतयगु बारे परमेश्वरयागु गज्याःगु ग्वसाः दु धयागु खेँ क्यनातःगु दु। यहदीतयसं येश्यात मुक्ति बीम्ह खीष्ट खः धकाः विश्वास मयाःगु नं परमेश्वरयागु हे ग्वसाः खः। यहदीमखुपिन्सं येश्यात विश्वास यानाः बयकःयागु दया माया काये खेनेमा धकाः बयकलं थथे यानादीगु खः। अले यहदीतयसं येश्यात सदां विश्वास मयासें च्वनी मखु धकाः पावलं पुलांगु नियमयात क्या: क्यनातःगु दु।

१२ अध्याय निसें १५ तक पावलं विश्वासीतयसं गथे यानाः जुइमाः धयागु खेँ न्ह्यथनातःगु दु। थःथवय् माया यानाः गुकथं मिलय् जुयाच्वनेमाः धकाः नं पावलं बःबियाः च्वयातःगु दु। परमेश्वरयात गुकथं सेवा यायेगु, सरकारं धाःथें च्वनेगु, छम्हयसिनं याःगु ज्याखेँ् मेम्हयसित दोष मबीगु व सुयागु विश्वासय् पंगलः

मवय्केगु खँ नं पावलं ध्वाथुइक कनातःगु दु। दकलय् लिपा पावलं थःगुपाखे
अन च्वनाच्वंपि सकसितं ज्वजलपा यानाः व परमेश्वरयात तःधंकाः थ्व पौ
क्वचाय्कातःगु दु।

धलः पौ

न्ह्यखँ व मू खँ १:१-१७

मनूतयृत मुक्ति माःगु खँ १:१८-३:२०

गुकथं परमेश्वरं मुक्ति बियादी ३:२१-४:२५

खीष्टयात विश्वास यानाः दिगु न्हगु जीवन ५:१-८:३९

इम्माएलया बारे परमेश्वरया ग्वसाः ९:१-११:२६

विश्वासीतयृगु चालचलन १२:१-१५:४३

क्वचाय्कृगु व ज्वजलपा याना छ्वःगु १५:१४-१६:२७

रोमी

पावलपाखे ज्वजलपा

१ येशू खीष्टया दास जि पावलयात परमेश्वरयागु भिंगु खँ न्यकेत वय्कलं हे
प्रेरित दय्कादिल।

२ थ्व हे भिंगु खँ न्हपांनिसें हे परमेश्वरं वय्कःया अगमवक्तातयृत धर्मशास्त्रय्
च्वकाः थथे यानादी धकाः धयादीगु खः।

३ थ्व भिंगु खँ वय्कःया काय् झी प्रभु येशू खीष्टया बारे खः। वय्कःया काय्
दाऊदया सन्तानपाखे मनू ज्युयाः ज्ञायादिल।

४ अले पवित्र आत्मायागु शक्ति वय्कः म्वाना तुं वयाः परमेश्वरया काय् खः
धकाः क्यनादिल।

५ वय्कःया नां दक्व जात जातिया मनूतयृत न्यकाः विश्वास याःपिन्सं
वय्कःयात मानय् यायेमाः धकाः धया बीत वय्कलं हे जिमित दया माया यानाः
प्रेरित दय्कादिल।

६ वय्कःया मनू यायेत छिपि रोमय् च्वंपिन्त नं येशू खीष्टं सःतादीगु दु।

७ परमेश्वरं सःताः पवित्र यानातःपि रोमय् च्वंपि परमेश्वरया यःपि फुकसित
छिमित झी परमेश्वर बाः व प्रभु येशू खीष्टया दया माया व शान्ति दयेमा।

पावलं रोमय् वनेगु मन याःगु

8 दकलय् न्हापां जिं परमेश्वरयात येशू ख्रीष्टपाखे छिपि फुक्कसिगु निंति सुभाय् बी, छायधा:सा सारा संसार न्यंक छिमिसं यानाच्वंगु विश्वासयागु खँ बय्बय् ज्युआच्वंगु दु।

9 जिं प्रार्थना यायेबलय् छिमित गुबले हे नं ल्वःमंकागु मदु धकाः जिं मानय् यानाच्वनाम्ह परमेश्वरं स्यू। वय्कःया काय्यागु भिंगु खँ न्यंकाः जिं दुनुगलांसें वय्कःया सेवा यानाच्वनागु दु।

10 जि छिमिथाय् वये फयेमा धकाः न्हियान्हिथं प्रार्थना यानाच्वनागु दु। वय्कलं जितः छवया हयादीसा छन्हु ला जि छिमिथाय् वये।

11 पवित्र आत्मां बियादीगु वरदान बियाः छिमिगु विश्वास बल्लाकेत छिमिथाय् वये मास्ति वः।

12 थथे झीनाप च्वनेबलय् जिं छिमित जक मखु, छिमिसं नं जितः आत्माय् बल्लाके फइ धयागु जिगु इच्छा दु।

13 यःपि दाजुकिजापि, जि छिमिथाय् वयेत तःकः मछि हे कुतः याये धुन। छुं खं यानाः वये मफया च्वन। जि वयाः मेथाय् च्वंपि यह्दीमखुपिन्त थें छिमिथाय् नं परमेश्वरयात म्हमस्यूपि मनूतयत वय्कःयात म्हसीका बी।[☆]

14 ग्रीकतयत व ग्रीक मखुपिन्त नं अले ब्वनातःपिन्त व ब्वनामतःपिन्त भिंगु खँ जिं मकंसे मगाःगु दु।

15 अय्यूगुलि छिपि रोमय् च्वंपिन्त नं भिंगु खँ न्यंके मास्ति वःगु खः।

भिंगु खँ हे शक्ति खः

16 थथे ज्ञाउलि भिंगु खँ न्यंकेत जि मछाः मज्ज। छायधा:सा विश्वास याइपि फुक्कसितं, न्हापालाक यह्दीतयत अले यह्दीमखुपिन्त नं उद्वार बीत थ्व भिंगु खँ परमेश्वरयागु शक्ति खः।[†]

17 थ्व भिंगु खँ परमेश्वरं मनूतयत गुकथं उद्वार यानादी धकाः क्यनी। विश्वासं हे जक मनूत धर्मी ठहरय् जुइ। धर्मशास्त्रय् नं थथे च्वयातःगु दु –

“धर्मीति विश्वासं हे म्वाइ।”[☆]

मनूतयगु पाप व परमेश्वरयागु तं

18 मभिंगु बांमलाःगु ज्याखँ जक यानाः सत्ययात त्वपुया छवयेत स्वझपि मनूत खनाः स्वर्गय् च्वंम्ह परमेश्वर तंम्वय्कादीगु दु धकाः फुक्क मनूतयत सीकादिल।

19 પરમેશ્વર ધા:મ્હ સુ ખ:, ગજ્યા:મ્હ ખ: ધકા: ઇમિસં અ:પુક હે સીકે ફુ, છાયધા:સા વયક્લં હે ઇમિત થજ્યા:ગુ જ્યાખું ક્યનાદીએ દુ।

20 સૃષ્ટિનિસે પરમેશ્વરયાગુ ખને મદુગુ સ્વભાવ, વયક્:યાકે સદાં દયાચ્વનીએ શક્તિ, વ દયેમા:ગુ ગુણ, વયક્:યાગુ સૃષ્ટિ બાંલાક હે સી દુ। અય્યુગુલિ ઇમિસં ત્વહ: તયેથાય્ મદુ।

21 ઇમિસં પરમેશ્વરયાત મહસ્યુસાં વયક્:યાત માનય્ મયા:। અલે વયક્:યાત તઃધકે માલાં નં ત:મધંકૂ। શુકથં ઇપિ થ:ગુ બિચારં યાના: જ્યાલગય્ મજૂરિં જુલ વ ઇમિએ બુદ્ધિ મદુગુ નુા: ખિઉંસે ચ્વન।[◇]

22 સ:સ્યૂરિ બુદ્ધિમાન ખ: ધકા: ધાદાં હે ઇપિ છું મસ્યૂરિ મૂર્ખ જુયા: વન।

23 અલે ઇમિસં સદાં મ્વાના ચ્વનીએ પરમેશ્વરયાત માનય્ યાયે માલાં ઝન નાશ જ્યાવનીરિં મનુ, ઝંગઃ, પશુત વ ધિસય્ જુયા જુઇપિ જનતુતયાગુ મૂર્તિયાત પુજા યાત।[◇]

24 ઇમિસં થથે યાના જ્યુગુલિ પરમેશ્વરં ઇમિત બાંમલા:ગુ મભિંગુ જક યાના જુઇગુલિએ હે ત્વ:તાદિલ, તાકિ ઇમિસં થ:મં થ:ગુ મહ્યાત ક્વહંકેમા।

25 પરમેશ્વરયાગુ સત્યાત ઇમિસં મરુગુ ખેણાં હિલા: સૃષ્ટિ યાનાદીએ પરમેશ્વરયાત માનય્ મયાસે વયક્લં સૃષ્ટિ યાનાતઃપિન્ત પુજા વ સેવા યાનાચ્વન। પરમેશ્વર ન્હાબલે તઃધનેમા। આમેન।

26 ઇમિસં થથે યાના જ્યુગુલિ પરમેશ્વરં ઇમિત મભિંગુ બાંમલા:ગુ હે જક યાના જુઇત ત્વ:તાદિલ। ઉકિ ઇમિ મિસાતયસં થ: ભા:તપિ નાપ ઘનેગુ ત્વ:તા: મિસાત નાપ હે વ્યભિચાર યાના જુલ।

27 અથે હે મિજંત નં મિસાત નાપ ઘનેગુ ત્વ:તા: મિજં મિજંત હે વ્યભિચાર યાના જુલ। શુકથં મિજંતયસં મિજંતનાપ લજ્યા ચાયાપુગુ જ્યાખું યાના જ્યુગુલિ ઇમિત પાયછિગુ સર્જાંય બિયાદિલ।

28 થજ્યા:પિન્સં પરમેશ્વરયાત ક્વહંક્રગુલિ વયક્લં નં ઇમિત દકલય્ ક્વહંગુ મન વ મભિંગુ બાંમલા:ગુ બિચાલય્ હે ત્વ:તાદિલ।

29 થજ્યા:પિ મનૂતયાગુ નુગ: થજ્યા:ગુલિએ જક જાયાચ્વની – પાપી જ્યા, મભિંગુ જ્યા, લોભ, મભિંગુ ઇચ્છા, નુગ: મુઇકેગુ, મનૂ સ્યાયેગુ, લ્વાપુ યાયેગુ, થગય્ યાયેગુ, હેયકા: કાયેગુ વ કર્પિન્ત ક્વહંકેગુ,

30 ख्वा: ल्युने कर्पिन्त मभिंका: खँ ल्हा: जुइगु, परमेश्वरयात हेला यायेगु, तःधंछुया: कर्पिन्त हेला याना: खँ ल्हायेगु, घमण्डी जुइगु, जि हे खः तःधंह धका: जुइगु, मभिंगु बांमला:गु जक ज्याखँ यानाजुइगु व मां बौयात मानय् मयायेगु।

31 बुद्धि मदुपि, पत्या: याये बहःमजूरि, दया माया याये मसःपि,

32 थज्याःगु ज्याखँ यानाजुइपि मनूतयृत परमेश्वरं नरकय् छवयादी धका: वयकःयागु आज्ञा सीक सीकं हे इमिसं थज्याःगु ज्याखँ जक याना ज्गू मखु, थथे मभिंगु ज्याखँ यानाजुइपिनापं छगू हे मन जुयाजुल।

2

परमेश्वरयागु इन्साफ

1 कर्पिनिगु निन्दा जक याइपि छिमिसं छुं हे त्वहः तय्थाय् मदु, छाय्धाःसा गुगु दोष छिमिसं मेपिन्त बी, व हे दोष छिमिके नं दु, छाय्धाःसा छिमिसं नं व हे ज्या यानाच्वंगु दु।[◇]

2 थुकथं ज्याखँ यानाजुइपि मनूतयृत परमेश्वरं दोषी यानादी धका: झीसं स्यू।

3 अय् मनूत, छिमिसं थुकथं ज्याखँ यानाजुइपिन्त दोष बियाजुइगु? छिमिसं नं इमिसं थें याना जुल धाःसा परमेश्वरं न्याय यानादीबलय् छिमित त्वःतादी धका: बिचा: यानाच्वनागु ला?

4 परमेश्वरया दया मायां छिमिसं पश्चाताप याकी धका: थुइके मफया, छु छिमिसं वयकःया दया, सह यायेगु शक्ति व पिया च्वनादी फुम्हयसित हे हेपय् याये ज्यूला?

5 छिमिसं थःगु छाःगु नुगा: व पश्चाताप मयाःगु नुगलं याना: परमेश्वरया धार्मिक न्याय खने दइगु उगु तंया दिया निति थःगु निति तं मुंका च्वंगु दु।

6 मनूतयसं गथे गथे यात अथे अथे हे वयकलं न्याय यानादी।[◇]

7 धैर्यसाथं भिंगु ज्या याना: प्रशंसा, इज्जत व नाश मजुइगु जीवन मालीपिन्त अनन्त जीवन बियादी।

8 ल्वापु यानाजुइपि, सत्य खँ मानय् मयाइपि, दुष्ट ज्याखँ यानाजुइपि मनूतयृत परमेश्वरया क्रोध व तःधंगु तं लाइ।

9 मभिंगु ज्याखँ यानाजुइपि सकलें मनूतयृत दकलय् न्हापालाक यहदीतयृत अले यहदीमखुपिन्त आपत व सह याये मफयक दुःखकष्ट बियादी।

10 अथे हे दकलय् न्हापालाक भिंगु ज्याखॅं यानाजुइपि यहदीतयत्, अले यहदीमखुपिन्त सदां दइगु मान, इज्जत व शान्ति बियादी।

11 परमेश्वरं ख्वाः स्वयाः न्याय यानादी मखु।[◇]

12 व्यवस्था मसीकं पाप याःपि मनूत नं व्यवस्था मदयकं हे नाश जुइ। व्यवस्था स्थूपि यहदीतयसं पाप यात धाःसा इमित व्यवस्थां हे न्याय याइ।

13 परमेश्वरया न्ह्यःने व्यवस्था न्यैं जक न्यनीपि मनूत धर्मीं जुइ मखु, व्यवस्थाय् च्वया तः थें याइपि हे जक धर्मीं जुइ।

14 यहदीमखुपिन्के व्यवस्था मदुसां इमिसं स्वभावं हे व्यवस्थाकथं म्वानाच्वन। थथे मानय् याःगु हे इमिगु व्यवस्था खः।

15 **15** थुकथं हे इमिसं व्यवस्थाया खॅं थःपिनिगु नुगलय् च्वयातःगु दु धकाः साक्षी बी। अले थःपिन्सं हे ज्यू मज्यू ल्यइ।

16 परमेश्वरं न्याय यानादीबलय् वयकलं फुकक मनूतयत् जिं न्यंकाच्वनागु भिंगु खॅंय् च्वया तः थें ख्वीष्ट येशूपाखें फुकक मनूतयगु मनय् दुने च्वंगु खॅंया न्याय यानादी।

व्यवस्था व यहदीत

17 छिमिसं “जिपि यहदी खः” धकाः व्यवस्थाया भलसाय् च्वनाः “परमेश्वरयात महस्यू” धकाः धक्कु त्वःता जुल।

18 अले “वयकःया इच्छा स्यू धकाः व व्यवस्थां हे स्यना कया: ततःधंगु ज्या याना जुल।

19 कांपिन्त लॉं क्यनाबी फु, खिउँगु थासय् च्वंपिन्त जः बी फु,

20 मूर्खतयत् कजय् याये फु” धकाः धयाजुल। हानं “जिपि मस्तय् गुरु खः, व्यवस्थाया खॅं जिमिके दुगुलि सयके सीके माःगु फुकक खॅं जिमिसं स्यू” धकाः नं धक्कु त्वःता जुल।

21 थथे मेपिन्त स्यना जुइ सःपि छिमिसं थःपिन्सं हे छाय् सयकाकाये मफुत? हानं मेपिन्त खुइ मज्यू धकाः न्यके सःपि छिमिसं खुयाकाये ज्यू ला?

22 व्यभिचार याये मज्यू धकाः धयाजुइपि नं छिपि हे, हानं छिमिसं हे व्यभिचार याये ज्यू ला? मूर्ति पुजा याये मज्यू धकाः धयाजुइपि नं छिपि हे, छिमिसं हे मूर्ति पुजां कमय् याये ज्यू ला?

23 व्यवस्थाय् धक्कु त्वःता जुइपि छिमिसं हे व्यवस्थाय् च्वयातःगु खॅं त्वाथला: परमेश्वरयात बांमलाके ज्यू ला?

24 धर्मशास्त्रय् न थ्व खँ थथे च्वयातःगु दु – “छिपि थें ज्याःपि मनूतयसं यानाः हे खः, यहदीमखुपिन्सं परमेश्वरयागु नां बांमलाकूगु।”[◇]

25 छिमिसं व्यवस्था मानय् याःसा छिमिसं म्हय् चिं तय्कूगु नं बां हे लात। व्यवस्थाय् च्वयातःगु खँ फुक्कं मानय् याये मफुत धाःसा छिमिसं म्हय् चिं तःगु जूसां चिं मतःगु थें जुइ।

26 अयज्गूलि म्हय् चिं मतःम्ह मनुखं व्यवस्थाय् च्वयातःगु खँ मानय् यात धाःसा व मनुखं म्हय् चिं मतःसां चिं तःगु थें मजुइ ला?

27 थथे म्हय् चिं मतःसां व्यवस्था मानय् याःपि मनूतयसं छिमित दोषी ठहरय् याइ, छायधाःसा म्हय् चिं तःसां व च्वयातःगु नियम छिमिके दःसां छिमिसं व्यवस्था मानय् मयाः।

28 पिनें जक यहदी जुया जूपि ला यहदी हे मखु। अथे हे पिनें सी दय्कः जक चिं तःपिनिगु चिं धात्थेयागु मखु।

29 दुनेनिसें यहदी जुया जूपि हे जक यहदी खः। अले धात्थेयागु चिं नुगलय् च्वंगु चिं खः। थ्व चिं च्वयातःगु नियमं तःगु मखु, आत्मां तयादीगु खः। थज्याःपिन्त तःधंकीपि मनूत मखु, बस्तु परमेश्वर खः।[◇]

3

परमेश्वर विश्वास याये बहःम्ह खः

1 थथे खः धयागु जूसा यहदीत जुइवं तुं छु फाइदा दतलय्? म्हय् चिं तःगु छु ज्यालगय् ज्जुल?

2 न्ह्याखें नं इमित फाइदाया फाइदा जक दु। दकलय् न्हापालाक यहदीतयत हे परमेश्वरयागु वचन लः लहानातःगु खः।

3 इपि मध्ये सुं यहदीतयसं विश्वास मयात धायेवं छु जुल धकाः? छु इमिसं विश्वास मयात धायेवं परमेश्वर विश्वास यायेबहः मजूस्तु जुइ ला?

4 गुबलें नं जुइ फइ मखु। फुक्कं मनूत फताहा जूसां परमेश्वर सत्यम्ह हे जुयादी धकाः थथे धर्मशास्त्रय् नं च्वयातःगु दु –

‘छिं जिगु न्याय यानादीगु पायृछि ज्

अले जितः दोषी ठहरय् यानादीगु पायृछि ताय्के।’[◇]

◇ 2:24 २:२४ यशै ५२:५; इज ३६:२२ ◇ 2:29 २:१९ व्य ३०:६ ◇ 3:4 ३:४ भज ५१:४

5 इसि सं यानागु मभिंगु ज्यां परमेश्वरया धार्मिकता झन सीदत धाःसा इसि छु धायेगु? परमेश्वरं तंचायाः इति सजौऽय बियादीवं परमेश्वर मभिंह्म जुइ लाः? (थव खें जिं मनूतयसं थें धयाच्वनागु दु।)

6 थथे जुइ फइ मखु। थथे खःसा परमेश्वरं संसारयात गथे यानाः न्याय यानादी?

7 जिगु मभिंगु ज्याखं यानाः परमेश्वर सत्यम्ह खः धकाः झन बांलाक सी दइ धाःसा जिं छाय् हानं पापी थें जुयाः इन्साफय् लानाच्वनेगु?

8 गुम्हं गुम्हयस्तिनं जितः तसकं बांलाकाः जिं थथे धाल धकाः धाइ – “मभिंगु यानाः भिं जुया वझगु खःसा मभिंगु जक छाय् मयायेगु?” थज्याःपि मनूतयसं तःधंगु सजौऽय फयेमाली।

धर्मीम्ह सुं हे मदु

9 अयसा यहदीत जुल धकाः इतिपि मेपि मनूत स्वयाः भिं जुल लाः? मखु, इतिपि नं भिंपि मखु। यहदीत व यहदीमखुपि नं फुककं पापयागु पन्जाय् लानाच्वंगु दु धकाः ला दोष बी हे ध्ना।

10 धर्मशास्त्रय् नं थथे च्वयातःगु दु –

“सुं हे धर्मी मदु, अहं, छम्ह हे मदु।

11 परमेश्वरयात सुनानं मथू,

वयकःयात मालाजुइपि सुं हे मदु।

12 इपि मखुगु लैँय् वने धुंकल,

इपि स्यनावने धुंकल।

भिंगु याइपि छम्ह हे मदये धुंकल।[◇]

13 इमिगु कथुप्वा:

दिपया लुखा थें चाः।

इमिसं नवाइगु बिख दम्ह सर्प न्याःगु थें खः,

इमिगु म्हुतुसि सर्पयागु बिख दश।[◇]

14 इमिगु म्हुतु सराः व मभिंगु खं जक

जायाच्वंगु दु।[◇]

15 मनूतयत स्यायेत इमिगु तुति

न्ह्यज्याः।

16 इमिगु लैँपुइ दुःखकष्ट व विनाश

[◇] 3:12 ३:१०-१२ भज १४:१-२; ५३:१-३

[◇] 3:13 ३:१३ भज ५:१; १४०:३

[◇] 3:14 ३:१४ भज

जक दु।

17 थज्याःपिन्सं शान्तियागु लँपु
महमस्यू।[◇]

18 इमिके परमेश्वरयागु ग्याःभय
ग्याःभचा हे दइ मखु।”[◇]

19 आः इसिं थ्व खँ सिल, व्यवस्थाय् च्वया तक्व फुक्कं व्यवस्था पालन याःम्हयसित जक धयातःगु खः। अयज्ञगुलि सुनानं छुं धायथाय् मदु। जिं हानं धये – संसारयापि फुक्क मनूत परमेश्वरया न्ह्याःने दोषी ठहरय् जुइ धंकल।

20 व्यवस्थाय् च्वयातःगु नियम पालन यानाः सुं हे मनू धर्मी जुइ फइ मखु। व्यवस्थां ला पाप छु खः धकाः क्यनाबी।[◇]

विश्वासं धर्मी जुइ

21 आः ला व्यवस्था मानय् याये म्वायक हे परमेश्वरं फुक्कसितं धर्मी ठहरय् यानादी धयागु खँ सी दये धुंकूगु दु। व्यवस्था ब्यूम्ह मोशां व अगमवक्तातयसं नं थथे जुइतिनि धकाः न्हापा हे च्वयातःगु दु।

22 येशू खीष्टयात विश्वास याक्वसित परमेश्वरं धर्मी ठहरय् यानादी, चायधा:सा वयक्कलं यहूदी व यहूदीमखुपि धकाः पाकादी मखु।[◇]

23 सकसिनं पाप याःगु दु, उकिं इपि परमेश्वरया महिमां तापाय् धुंकल।

24 अयनं परमेश्वर दयादुम्ह जूगुलि वयक्कलं खीष्टयात छवयाहयाः इति सितिकं धर्मी यानादिल।

25 परमेश्वरं येशू खीष्टयात प्रायश्चितया बलिदान याकाः वयक्कःयागु हिं वयक्कःयात विश्वास याक्वसिगु पाप क्षमा यानादिल। वयक्कलं न्हापा न्हापायापि मनूयगु पापया सजाँयं मब्यूसे सह यानादिल।

26 वयक्कः ख्वा: स्वया: न्याय यानामदीम्ह परमेश्वर खः धकाः क्यनेत व येशूयात विश्वास याक्वसित धर्मी ठहरय् यानादी धकाः क्यनेत वयक्कलं थथे यानादीगु खः।

27 थथे खः धयागु जूसा इसिं छु खँय् तःधंछुझगु? छुं खँय् हे मदु। इसि छु खँय् तःधनेगु? व्यवस्था मानय् यानागुलि मखु, बरु विश्वास यानागुलि खः।

28 व्यवस्था मानय् मयासें हे खीष्टयात विश्वास याःम्ह मनूयात परमेश्वरं धर्मी ठहरय् यानादी।

[◇] 3:17 ३:१५-१७ यशै ५१:७-८ [◇] 3:18 ३:१८ भज ३६:१ [◇] 3:20 ३:२० भज १४३:२; गला २:१६

[◇] 3:22 ३:२२ गला २:१६

29 छु परमेश्वर यहृदीतय् जक परमेश्वर खः ला? वयकः यहृदीमखुपि मनूतय् परमेश्वर मखु ला? वयकः यहृदीमखुपि मनूतय् नं परमेश्वर खः।

30 परमेश्वर छम्ह हे जक ज्गुलि वयक्कलं म्हय् चिं तःपिन्त नं मतःपिन्त नं व हे विश्वासं धर्मी ठहरय् यानादी।[◇]

31 छु थ्व विश्वासं यानाः व्यवस्था ज्यालगय् मजुल ला? अहं, अथे मखु, बरु झीसं ला व्यवस्थायात झन जक बालाक मानय् यानाच्वनागु जुइ।

4

अब्राहाम विश्वासं धर्मी ज्गु

1 अथे खःसा झी तापाःबाज्या अब्राहामया बारे छु धायेगु? वयात छु दत?

2 थथे अब्राहाम ज्यां यानाः धर्मी ज्गु जूसा वं तःधंछुया जूसां जिल। वं थथे मया:गुलि परमेश्वरलिसे व तःधंछुइगु लँ मदु।

3 धर्मशास्त्रय् नं थथे च्वयातःगु दु –

“अब्राहामं परमप्रभुयात

विश्वास यात।

अले वयक्कलं वयात धार्मिक मनूया

ल्याखय् तयादिल।”[◇]

4 ज्या याइम्हयसित दिइगु ज्याला दान मखु, व ला वयागु कमाइ खः।

5 अयनं ज्या यानाः कमय् मयासे पापीतयूत धर्मी ठहरय् यानादीम्ह परमेश्वरयात विश्वास याइम्हयसिगु विश्वासं हे वयात धर्मी ठहरय् याइ।

6 दाऊद जुजुं नं थथे धर्मकर्म मयासे परमेश्वरं धर्मी ठहरय् याःम्ह मनूयात धन्यपि खः धयादिल –

7 “इपि धन्य खः,

सुयागु पाप व मभिंगु ज्या
क्षमा ज्गु दु।

8 इपि धन्य खः,

सुयागु पापया ज्यायात
परमप्रभुं दोष मबिल।”[◇]

[◇] **3:30** ३:३० व्य ६:४; गला ३:२० [◇] **4:3** ४:३ उत १५:६; गला ३:६ [◇] **4:8** ४:७-८ भज ३२:१-२

9 थथे दाऊद जुजुं सुवाः ब्यूगु म्हय् चिं तःपिन्त जक खः ला कि मतःपिन्त नं खः? अब्राहामं विश्वास याःगुलि हे धर्मी ठहरय् जुल।

10 अब्राहामयात गुबलय् धर्मी ठहरय् यात लय्? म्हय् चिं तये धुंकाः ला कि मतःनिबलय्? वयात धर्मी ठहरय् याःगु म्हय् चिं तये न्ह्यः हे खः, चिं तये धुंकाः मखु।

11 थथे चिं तये न्ह्यः हे विश्वासं यानाः वं धर्मी ठहरय् जुइगु छाप अथवा चिं काल। चिं मतःसां धर्मी ठहरय् जू धकाः परमेश्वरं धायेका जुइ धुकूपि सकल मनूतय् अबु यायेत वयात थथे यानादीगु खः।[◇]

12 अले हानं चिं तये धुकूपि जूसां चिं दु धकाः भरोसा मतसे अब्राहामं चिं तये न्ह्यः याःगु विश्वासया लैंपुइ जुइपिनि नं अबु यायेत खः।

विश्वासं हे परमेश्वरया बाचा पूर्वं

13 अब्राहामयात व वया सन्तानतयत हे थ्व संसार बियादी धकाः बाचा चिनादीगु व्यवस्था मानय् याःगुलि मखु बस विश्वासं धर्मी ठहरय् जूगुलि खः।[◇]

14 व्यवस्था मानय् याःगुलि इमित थ्व संसार बियादीगु जूसा विश्वास छति हे ज्यालगय् मजुल, अले बाचा चिनादीगु नं सिरि बन।[◇]

15 व्यवस्था मानय् याइपिन्सं व्यवस्था फुक्कं मानय् याये फइ मखु, उकि इमिसं सजॉयं फयेमाली। अयज्ञूगुलि गन व्यवस्था धयागु हे मदु, अन सजॉयं धयागु नं फयेमाली मखु।

16 थथे जूगुलि हे वयागु विश्वासं यानाः परमेश्वरं नं व नाप बाचा चिनादीगु खः। अले परमेश्वरं दया माया यानादीगुलि व नाप बाचा चिनादीगु खँ वया फुक्कं सन्तानया लागि पक्का जुल। व्यवस्था मानय् याना च्वंपिनिगु लागि जक मखु, अब्राहामं थें विश्वास याना च्वंपिनिगु लागि नं, छायधाःसा झी फुक्कसियां तापाःबाज्या ला अब्राहाम हे खः।[◇]

17 थ्व हे खँ थथे च्वयातःगु दु – “जिं छन्त यक्व जात जातिया अबु याये धुन्!” अब्राहामं विश्वास यानाच्वंम्ह परमेश्वरं व झी अबु धकाः स्यू। परमेश्वरं सीम्हयसित हानं म्वाके फु, अले द हे मदुगु चिज नं दयकादी फु।[◇]

18 अब्राहामयात थ्व हे परमेश्वरं – “जिं छन्त यक्व जात जातिया अबु याये धुन्” धकाः धयादीगु खँ जुइ हे फइ मखु थें च्वंसां वं परमेश्वरयाके भरोसा तया

[◇] **4:11** ४:११ उत १७:१० [◇] **4:13** ४:१३ उत १७:४-६; २२:१७-१८; गला ३:२९ [◇] **4:14** ४:१४
गला ३:१८ [◇] **4:16** ४:१६ गला ३:७ [◇] **4:17** ४:१७ उत १७:५

जूगुलि वयात “छं सन्तान नं नगु थें दइ” धका: धयादी थें तुं व यक्व मनूतय् अबु जुला।[◇]

19 वयागु मह सी धुंकूहयसिगु थें सुकूगना बंसां, छायधाःसा व थुबलय् सच्छि दैं दइन, अले हानं सारायागु प्वाथय् दये फइ थें मच्वंसां व विश्वासं छप्ति हे लिमची।[◇]

20 परमेश्वरं धयादीगु खेँय् वं विश्वास मयायेगु व संका तक नं यायेगु मयाः। परमेश्वरयात तःधका जूगुलि व विश्वासय् झन झन बल्लानावन।

21 छायधाःसा परमेश्वर थःम्हं बियादीगु बचं पूवंकादी फुम्ह खः धका: वं बालाक स्य।

22 उकिं ला खः नि, विश्वासं यानाः वयात धर्मी ठहरय् याःगु।

23 वयात धर्मी ठहरय् याःगु खेँ वयात जक च्वयातःगु मखु, झीत नं खः।

24 झी प्रभु येशू सी धुंकूसां हानं म्वाका दीम्हयसित विश्वास यानाच्वनागुलि झीत नं धर्मी ठहरय् यानादी।

25 झीत पापं छुतय् यायेत येशूयात स्याकेत लःल्हानादिल, अले झीत धर्मी ठहरय् यायेत हानं म्वाकादिल।[◇]

5

झीपि न विश्वासं धर्मी जूगु खः

1 थुकथं झीगु विश्वासं झीत धर्मी ठहरय् यानाबी धुंकूगुलि झी प्रभु येशू खीष्टयापाखें परमेश्वरलिसे झीपि मिलय् जुइदत।

2 वयक्लं झीत विश्वासपाखें परमेश्वरया दया मायाय् हयादीगु दु। थौं झीपि व हे क्षमा बींगु दया मायाय् दु। तःधंह परमेश्वरया महिमाय् झीपि नं च्वने दइतनि धका: झीसं स्यगुलि झीगु मन लयताः।

3 थुलि जक मखु, दुःखकष्ट जुयाच्वंबलय् नं झीपि लयताः, छायधाःसा दुःखकष्टं धैर्य व सह यायेगु शक्ति दयकाबी।

4 थथे दुःख सह यायेफत धाःसा झीगु मन नं बल्लाइ। थथे झीसं परमेश्वरयाके आशा तयाच्वन धाःसा

5 झीत निराश याइ मखु, छायधाःसा परमेश्वरं झीत पवित्र आत्मा बियादीगु दु। पवित्र आत्मां झीगु नुगलय् परमेश्वरयागु माया तयादीगु दु।

[◇] 4:18 ४:१८ उत १५:५ [◇] 4:19 ४:१९ उत १७:१७ [◇] 4:25 ४:२५ यशे ५३:४-५

6 इसि सं थः महं थः गु मुक्तिया लागि छुं याये मफुबलय् ख्रीष्ट पापीतय् गु निंति पायछि इलय् सिनादिल।

7 तसकं भिंह मनूया लागि सुं नं मन् सीत बल्लतल्लं जक न्ह्यचिली। धार्थें धायेगु खः सा अज्याः पि मनूत तसकं कम हे जक दइ।

8 तर झी पापी जुयाच्वंबलय् हे ख्रीष्ट झीगु पलेसाय् सिनादीगुलि झीत परमेश्वरं माया यानादीगु दु धकाः सी दु।

9 थथे ख्रीष्टयागु हिं झीपि धर्मी ठहरय् जुइ धुक्कल धा: सा वय्कलं झीत झन गुलि जक अप्वः परमेश्वरयागु तंपाखें बचय् याना तझगु जुइ।

10 झीपि परमेश्वरया शत्रु जूबलय् हे वय्कः या काय् झीगु पलेसाय् सिनाः झीत वय्कः नाप मिलय् यानादिल धा: सा वय्कलं हे झीत गुलि जक अप्वः बचय् याना तझगु जुइ।

11 थुलि जक मखु, झीत परमेश्वर नाप मिलय् यानादीम्ह झी प्रभु येश् ख्रीष्टं याना: वय्कः नाप झीपि लयताय् खन।

आदम व ख्रीष्ट

12 छम्ह मनुखं यानाः थव संसारय् पाप वल। अले थव पापं यानाः मनूत सी माल। फुक्क मनूतयसं पाप या: गुलि फुक्क मनूत सी माल।[◇]

13 मनूतयत् व्यवस्था हे मब्यनिबलय् निसे थव संसारय् पाप दु। व्यवस्था मदुगु जूसा पापयागु ल्याः मतझगु खः।

14 मनूतय् गु पाप आदमं आज्ञा मानय् मयासे या: गु पाप थें मखुसां आदमयागु पालनिसे मोशायागु पालय् तक मनूत सी हे माल। आदम वइतिनिम्ह छम्ह मनू थें च्वाह्म जक खः।

15 परमेश्वरं सिति बियातः गु वरदान व आदमयात बियादीगु सजाँय यक्क हे पा:। छम्ह मनुखं या: गु पापं यक्क मनूत सित धा: सा छम्ह हे मन् येश् ख्रीष्टं यानाः दुगु परमेश्वरयागु दया माया व सिति बियादीगु वरदानं यक्क मनूतयत् बचय् यात।

16 अले हानं सिति बियादीगु वरदान आदमं या: गु पाप थें मखु। छम्ह मनुखं या: गु पापं यानाः यक्क मनूतयत् दोषी ठहरय् यात धा: सा छम्ह मनुखं हः गु उद्धारं नं यक्क मनूतयू धर्मी ठहरय् यात।

17 यदि छम्ह मनुखं या: गु पापं यानाः मृत्युं राज्य यानाच्वन धा: सा छम्ह मन् येश् ख्रीष्टं यानाः परमेश्वरया तः धंगु दया मायां वय्कः या न्ह्यः ने धर्मी ठहरय् जुइपि मनूत मृत्युया राज्यय् च्वनेमाली मखुत।

18 गथे छम्ह मनुखं याःगु पापं यानाः फुक्क मनू दोषी जुल, अथे हे छम्ह मनुखं याःगु धार्मिकताया ज्यां यानाः फुक्क मनूत धर्मीं जुल व इमित अनन्त जीवन दत।

19 अले हानं गथे छम्ह मनुखं परमेश्वर मानय् मयाःगुलि यक्क मनूतयृत पापी यात, अथे हे छम्ह मनुखं परमेश्वरयात मानय् याःगुलि यक्क मनूतयृत धर्मीं यात।

20 व्यक्स्थां यानाः पाप अप्वः दयावल। अयनं गन पाप यक्क दयावल, अन परमेश्वरयागु दया माया झन अप्वः दत।

21 थथे ज्ञालि पापं यानाः फुक्क मनूत सीमाः थें तुं परमेश्वरयागु दया मायां धर्मीं ठहरय् ज्याः झी प्रभु येशू ख्रीष्टयापाखें मनूतयृत अनन्त जीवन दत।

6

पापाखें मृत्यु व ख्रीष्टपाखें जीवन

1 थथे खः धयागु जूसा आः झीसं छु धायेगु लय्? परमेश्वरं झीत दया माया अप्वः यायेमा धकाः छु झीसं पाप याना हे च्वनेगु ला?

2 अथे मखु। पापायागु निंति झीपि सीधुंकाः हानं पापय् तुं गथे म्वानाच्वनेगु?

3 झी फुक्कसिनं ख्रीष्ट येशूयागु नामं बप्तिस्मा कयागुलि झीसं बप्तिस्मा कयाबलय् झीपि नं वयक्कः थें तुं सी धुंकल धकाः छिमिसं मस्यू ला?

4 थुकथं झीसं बप्तिस्मा कयाबलय् झीपि नं वयक्कः थें तुं सी धुंकूगुलि वयक्कः नाप झीत नं थुने धुंकल। थथे सीधुंकाः ख्रीष्टयात परमेश्वर बाःयागु अजू चाइपुगु शक्तिं म्वाकादीगुलि झीपि नं न्हगु जीवनया पहलं म्वानाच्वनेमा।[✳]

5 वयक्कः सी थें झीपि नं सी धुंकल धयागु खःसा वयक्कः सीम्हं म्वाना वः थें झीपि नं सीसां म्वाना वइतिनि।

6 झीगु पापी जीवन नाश जुयावनेमा धकाः झीगु पुलांगु जीवन वयक्कः लिसे कूसय् यख्खाना बी धन धकाः झीसं स्यू। अयज्ञागुलि आः झीसं पापी ज्याखँ याना जुइ जि हे मज्जू।

7 सी धुंकूम्ह मनू पापं मुक्त जूगु दु।

8 थुकथं ख्रीष्टलिसे झीपि सी धुंकल धाःसा वयक्कः नाप च्वने दझु विश्वास झीकें दु।

9 सिनाः हानं म्वानादी धुंकूम्ह ख्रीष्ट गुबलें हे सी मखुत धकाः झीसं स्यू। मृत्युं वयक्कः यात गुबलें हे नं बुके फइ मखुत।

10 फुक्कसिगु पापयागु निति वयूकः छक्कलं सिनादिल। आः धाःसा वयूकः परमेश्वरया लागि हे म्वानादी।

11 थथे ज्गूलि छिपि नं पापयागु निति सिना: ख्रीष्ट येशू यानाः परमेश्वरया लागि म्वाय् दत धकाः लुमंका च्वँ।

12 अयज्गूलि छिमिसं सी मानिगु शरीरयागु निति पापी ज्या याना जुइ मते। छिमिसं शरीरयात यःथे याना जुइ मजिल।

13 शरीरय् च्वंगु छुनं म्हब्बयात छिमिसं पापी ज्या यायेगु ज्याभः याये मते। सिना: हानं म्वाके धंकूपि मनत ज्गूलि छिपि थथःम्ह हे परमेश्वरं धाःथे मानय् जुयाच्वनेमाः। अले छिमिगु शरीरया म्हब्बत भिंगु ज्याखँ यायेगु ज्याभःकथं परमेश्वरयात देघाया ब्यु।

14 पापयागु अधीनय् छिपि च्वनेमाली मखुत, छायधाःसा छिपि व्यवस्थाया अधीनय् च्वनेमाःगु मन्त, बस परमेश्वरयागु दया मायां म्वानाच्वपि खः।

15 थथे खः धयागु ज्गूस आः छु यायेगु लय? झीत परमेश्वरं दया माया यानादीगुलि झीपि व्यवस्थां धाःथे च्वनेम्वाः धकाः झीसं पाप यानाजुइगु ला? अहं, थथे ला ख हे मखु।

16 दासतयसं मालिकयात मानय् याःथे छिमिसं सुयात मानय् यात छिपि वया हे दास जुइ, नरकय् यंकीगु पापयात मानय् याःगु छाये मजुइमा, अथवा परमेश्वरया न्ह्यःने धर्मी ठहरय् जुइत मानय् याःगु छाये मजुइमा, छुं पाइ मखु।

17 छिमिसं दुनुगलंनिसें छिमित स्यना थक्गु तःधंगु खँयात मानय् याःगुलि न्हापा थे छिपि आः पापया दास मखुत। उकिं परमेश्वरयागु जय जुइमा।

18 छिमित पापयागु पन्जां त्वःतका बी धुंकूगुलि छिपि परमेश्वरया दास जुल।

19 छिमिसं बांलाक थुइके थाकुइ धकाः जिं मनूतयसं थे धयाच्वनागु खः। न्हापा छकः छिमिसं पापी ज्याखँ जक यायेगुलि अप्वः मन तया जुइ धुंकू थे आः भिंगु ज्याखँय् अप्वः मन तया जु। आः पवित्र जुइत छिमिगु जीवन परमेश्वरया निति लःल्हानाब्यु।

20 छिपि पापयागु दास जुयाच्वंबलय् धार्मिकतापाखँे स्वतन्त्र खः।

21 न्हापा लज्या चायापुगु ज्या जक याना जुयाबलय् छिमित छु इनाम दत? थथे लज्या चायेमाःगु ज्याखँ यानाजुइपि मनूत लिपा नरकय् वनी।

22 आः धाःसा छिमित पापं त्वःतका बी धुंकूगुलि छिपि परमेश्वरया दास जुल। थथे छिमिसं वयूकःयात यःथे जक याःगु पल्लेसाय् छिमित अनन्त जीवन दइ।

23 पापया ज्याला मृत्यु खः। परमेश्वरं सितिकं बियादीगु वरदान झी प्रभु येशू खीष्टयाके अनन्त जीवन खः।

7

ब्याहाया उपमा

1 यःपि दाजुकिजापि, जिं व्यवस्था सःपि मनूत नाप नवानाच्वनागु खः धकाः छिमिसं थुइकि। छिमिसं मस्यू ला? म्वाना च्वंतले जक मनूत व्यवस्थां धाःथें च्वनेमाः।

2 बियाछ्वये धंकूम्ह मिसाया भा:त मसीतले व मिसां भा:तयात त्वःते मज्यू धकाः व्यवस्थां धाःगु खँ मानय् याये हे मा:। अयनं भा:त सित धा:सा व्यवस्थां भा:तयात त्वःते मज्यू धकाः धाःगु आज्ञा मानय् याये म्वा:।

3 भा:त म्वानाच्वंबलय हे मेह्म मनूतापं ब्याहा या:सा बयात स्यंम्ह मिसा धकाः धाइ। भा:त सीधुंकाः व व्यवस्थापाखे मुक्त जुइ। मेह्मलिसे ब्याहा या:सां स्यंम्ह मिसा धकाः धाइ मखु।

4 अथे हे छिपि नं खीष्टनापं सी धुक्कगुलि आः व्यवस्थायागु अधीनय् च्वनेमाःगु मन्त। उकिं दाजुकिजापि, झीसं परमेश्वरया निति यक्व फल सय्केत सिनाः म्वाना झायादीम्ह खीष्टनाप मिलय् जुयाच्वनेमाः।

5 न्हापा झीपि मनू स्वभाबया पापं जा:गु इच्छा कथं म्वाना च्वनापि खः। उबलय् व्यवस्थां झीगु इच्छायात क्वत्यला तःगुलि झीत पाप याकेबिल। थ्व फुक्क ज्या मृत्युयागु लैंपु जक खः।

6 आः झीपि व्यवस्थायागु अधीनय् च्वनेमाःगु मन्त। झीत चिनातःगु व्यवस्थाया निति झीपि सी धुन। अयज्जगुलि न्हापा थें व्यवस्थाया अधीनय् च्वनेमाःगु मन्त, बरु आबंलि खीष्टयागु आत्मा धाःथें झीसं परमेश्वरयागु सेवा यायेमाः।

व्यवस्था व पाप

7 अयसा झीसं आः छु धायेगु? छु व्यवस्था पाप खः ला? थ्व ला जुइ हे फइ मखु। अयनं व्यवस्था मदुगु जूसा जिं पाप महसीके फइ मखुगु। व्यवस्थायागु सफुलिइ “छं लोभ याये मते” धकाः च्वयामतःगु जूसा जिं लोभ छु खः धयागु हे सी मखुगु।[◇]

8 थ्व हे आज्ञायागु ग्वाहालि कया: पापं जितः लोभ याये सय्का बिल। व्यवस्था मदुगु जूसा पाप नं दइ मखुगु।

9 जि छकः ला व्यवस्था मसीकं म्वानाच्वने धुंकूम्ह मनू खः। गुबलय् आज्ञा सिल अबलय् पाप म्वात।

10 अले जि सित। जीवन बी धका: धाःगु आज्ञा ला जितः स्याना छवइम्ह जुल।

11 पापं आज्ञायागु ग्वाहालि क्याः जितः झांगः लात। थुकथं जितः स्यानाबिल।[◇]

12 अयज्गूलि व्यवस्था पवित्रगु खः। अले आज्ञा नं पवित्र, धर्मी व भिंगु खः।

13 अयसा थज्याःगु भिंगुलि हे जितः स्यानाबिल ला? थथे ला गुब्सं नं मजुइमा। पापं याना: दुने दुने मभि जुयाः जितः स्याःगुलि जिं पापयात म्हसीके फत। अले हानं आज्ञां याना: नं पाप झन ग्यानापुसे च्वन।

मनूया निगू स्वभाव

14 व्यवस्था आत्मिक खः धका: झीसं स्यू। जि धाःसा आत्मिक मखु अयनं पापया लहातय् मियातःम्ह मनू जि हे खः।

15 जिं यानाच्वनागु ज्या जिं हे मथु, छायधाःसा जितः छु यः व जिं मयाना, बरु जितः मयःगु छु खः व हे जक यानाच्वना।[◇]

16 थुकथं जिं जितः मयःगु ज्या यात धाःसा जिं व्यवस्था भिं जू धका: मानय् याये।

17 अयज्गूलि थज्याःगु ज्या याइम्ह जि मखु, बरु जिके च्वंम्ह पाप खः।

18 जिगु मनय् छुं नं भिंगु खं थाय् मकाः धका: जि सिल। मनं भिंगु याये मास्ति वःसां जिं याये मफु।

19 थुकथं जिं याये मास्ति वःगु भिंगु ज्या याये मफु, बरु याये मास्ति मवःगु मभिंगु ज्या जक यानाच्वना।

20 थथे जितः मयःगु हे जक याना जुल धाःसा थथे याइम्ह जि मखु, बरु जिके दुने च्वंम्ह पाप खः।

21 जिं भिंगु ज्या यायेत्यनाबलय् हे, मभिंगु ज्या याकिम्ह जिगु न्ह्वःने च्वंवइ धका: जिं स्यू।

22 परमेश्वरयागु व्यवस्था दुनुगलंनिसें मानय् यानाच्वने दुसा जि लयताया।

23 जिगु म्हयागु व्यवस्था व मनयागु व्यवस्थया दथुइ ल्वापु जुयाच्वंगु जिं चा। थुकथं पापयागु व्यवस्थां जितः त्याकाः चिनातल।

24 जि ला तसकं हे आपतय् लानाच्वन। थज्याःगु सी मालिगु ज्याखैं यानाच्वनागु जिगु म्हयात सुनां बचय् याइ?

25 इँ प्रभु येशू ख्रीष्टयापाखें परमेश्वरयात सुभाय्। छायधा:सा जिगु मनं ला परमेश्वरयागु व्यवस्था हे मानय् या:। अयनं जिगु म्हं धा:सा पापया दास जुया: सेवा यानाच्चवन।

8

ख्रीष्टपाखें न्हगु जीवन

1 अयज्जूलि ख्रीष्ट येशू नाप मिलय् ज्याच्चवंपि दोषी जुइ मख्।

2 आः ला इती येशू ख्रीष्टपाखें न्हगु जीवन बियादीम्ह परमेश्वरया आत्मां पाप व मृत्युयागु व्यवस्थां मुक्त यानादीगु दु।

3 इीपि बमला:बलय् व्यवस्थां यायेमा:गु ज्या याये मफुगुलि परमेश्वरं थःकायद्यात छवयाहयादिल। वयक्तः इीपि थें तुं मनू ज्या: इगु पाप सिला छवयेत बलिदान ज्यादिल। थथे यानाः वयक्तलं झीगु शरीरय् पापयागु दोष क्यनादिल।

4 अयज्जूलि व्यवस्थां धा:गु खें पूवनेमा झीपि मनूतयगु ज्याखं धा:थें यायेत मखु, बरु पवित्र आत्मां धा:थें यानाजुइपि खः।

5 शरीरयात यःथें यानाजुइपि मनूतयसं शरीरयागु ज्याखँय् हे मन तया जुइ। आत्मायात यःथें यानाजुइपि मनूतयसं आत्मायागु ज्याखँय् हे मन तया जुइ।

6 शरीरयात यःथें यानाजुइपि मनूत सी। पवित्र आत्मायात यःथें यानाजुइपि मनूतय न्हगु जीवन व शान्ति दइ।

7 शरीरयात यःथें यानाजुइपि परमेश्वरया शत्रु खः, छायधा:सा थज्या:पि मनूतयसं परमेश्वरयागु व्यवस्था मानय् याइ मखु, अले हानं मानय् याये फइ नं मखु।

8 शरीरयात यःथें यानाजुइपि मनूतयसं परमेश्वरयात लयतायके फइ मखु।

9 धात्थें परमेश्वरयागु आत्मा छिमिके दु धयागु जूसा शरीरयात यःथें यानाजुइपि मखु, बरु आत्मायात यःथें यानाजुइपि छिपि खत, अले ख्रीष्टयागु आत्मा मदुम्ह मनू ख्रीष्टयाम्ह मनू जुइ फइ मखु।

10 ख्रीष्ट छिमिके च्वनादीगु दुसा पापं यानाः छिमिगु शरीर सी धुंक्सां परमेश्वरया न्ह्यःने धर्मी ठहरय् जूगुलि छिमिगु आत्मा म्वानाच्चवनी।

11 सी धुंक्सां येशूयात म्वाकादीम्ह परमेश्वरया आत्मा छिमिके दुसा ख्रीष्ट येशूयात सीगुपाखें म्वाकादीम्हयसिनं छिमिगु सीमा:गु शरीरयात नं म्वाकादी।[✳]

12 अयज्जूलि यःपि दाजुकिजापि, इसिं शरीरयात यःथें याना जुइत म्वाना च्वनेमा:गु मन्त।

13 छिमिसं शरीरयात यःथें याना जुया च्वंसा छिपि सी। शरीरयात यःथें याना मजुसे बरु परमेश्वरया आत्मायात यःथें याना जूसा छिपि म्वाइ। अथे याना जूसा आत्मां छिमिगु यत्थेंज्याःगु चालचलन त्वःतकादी।

14 थुकथं परमेश्वरया आत्मायात यःथें यानाजुइपि मनूत फुककं परमेश्वरया सन्तान खः।

15 थथे खः धयागु जूसा परमेश्वरया न्ह्यःने दास थें ग्याना च्वनेमाःगु मन्त, बरु काय जुइगु आत्मा झीति बियादीगुलि झीपि वयकःया सन्तान खः धकाः झीसं धाये दत। थथे झीसं “अब्बा, बा:” धकाः धाये दत।[◇]

16 झीगु आत्मानाप मिलय् जुया: परमेश्वरयागु आत्मां झीपि परमेश्वरया सन्तान खः धकाः साक्षी बी।

17 थथे झीपि परमेश्वरया सन्तान खःसा झीपि हक दुपि नं जुल। परमेश्वरया हक दुपि व खीष्टनापं प्या हक दुपि झीपि नं खत। वयकः नाप दुःख सिल धा:सा झीपि नं वयकःनापं तुं तःधनी।[◇]

लिपा दइगु महिमा

18 जिं स्वयबलय् थौकन्हय् झीति ज्याच्वंगु दुःखकष्ट ला लिपा झीति दइ तिनिगु सुख नाप दाना स्वयेबलय् छुं हे मखु।

19 फुकक सृष्टि परमेश्वरं थः सन्तानतयै क्यनेगु दिं स्वयेत आयबुया च्वंगुदु।

20 छायधा:सा सृष्टि ज्यालगय् मजुइ धुकल। थव खैं सृष्टिया इच्छां जूगु मखु, बरु परमेश्वरं हे थथे यानादीगु खः।[◇]

21 सृष्टि थः हे नं स्यनेगुपाखें बचय् जुया: लिपा परमेश्वरया सन्तानलिसें तःधनी तिनि धयागु आशा दु।

22 आः तक फुकक सृष्टि मचाबू ब्यथा जू थें दुःखकष्ट सी मालाच्वंगु दु धयागु खैं झीसं स्यू।

23 सृष्टि जक मखु, झीपि नं आत्माया न्हापांयागु फल दुपि झीपि थःपि हे नं परमेश्वरया लहिनातःपि सन्तान थें जुया: उद्गुरया निर्ति आयबुयाच्वना।[◇]

24 थव हे आशा यानाच्वनेत ला खः नि, झीति अनन्त जीवन बियादीगु। खनेदुगु आशा ला आशा हे मखु। खने दुगुयागु सुनानं आशा याइ ला?

25 इसिं खंके मफुगु आशा यानागु खः धयागु जूसा थ्व आशाय् संका मयासें, अले हथाय् मचासे इसिं पियाच्वनेमा:।

26 गथे यानाः प्रार्थना यायेमाः धकाः इसिं मस्यूगुलि व इगु विश्वास ब्रमलाःगुलि पवित्र आत्मां इति ग्वाहालि यानादी। थथे पवित्र आत्मा थःम्हयसिनं हे माक्व खँ धयाः इगु निंति बिन्ति यानादी।

27 मनूतयगु मन सीके फुम्ह परमेश्वरं पवित्र आत्मायागु खँ न स्यू। वयक्तःयात गथे यइ अथे आत्मां न विश्वासीतयगु निंति परमेश्वरयात बिन्ति यानादी।

28 परमेश्वरयात माया याइपि, अले वयक्लं थःगु इच्छा पूवकेत ल्ययातःपिन्त दक्व ज्या मिलय् यानाः भिं जुइकथं हे वयक्लं ज्या यानादी धकाः इसिं स्यू।

29 परमेश्वरं न्हापांनिसें म्हस्यूपिन्त वयक्तःया काय् थें यानादीत न्हापांनिसें हे ल्यया तयादिल। वयक्तः यक्व किजापि मध्ये जेठाम्ह जुइमा धकाः थुकथं यानादीगु खः।

30 वयक्लं न्हापांनिसें ल्ययातःपिन्त सःता न दिल। थथे वयक्लं सःतादीपिन्त धर्मी ठहरय् यानादिल। थुकथं वयक्लं धर्मी ठहरय् याःपिन्त तःधं न यानादिल।

खीष्टयागु माया

31 आः थ्व खँयात इसिं छु धायेगु? परमेश्वर इनाप दीसा इनाप ल्वाइपि सु?

32 सुनां थःकाय्यात हे ल्यंका मतसे इ़ी सकसिगु निंति स्याकेत बियादीम्ह परमेश्वरं वयक्तःया काय्याखे इति माःगु फुक्कं गथे बियामदी?

33 परमेश्वरं ल्ययातःपिन्त सुनां दोषी याये फइ? धर्मी यानादीम्ह परमेश्वर हे खः धा.सा।

34 सुनां इमित दोषी याइ? दोषी यानादीम्ह ला सिनाः म्वानादी धुक्म्ह खीष्ट येशू हे खः। थ्व हे येशू परमेश्वरया जव ल्हाःपाखे दी। अले वयक्लं इगु निंति परमेश्वरयात बिन्ति यानादी।

35 खीष्टयागु मायां इति सुनां फाये फइ? छु इति दुःखकष्ट जुल धकाः, म्वाय् थाकुल धकाः, सास्ती बिल धकाः, नये मखन धकाः, पुनेगु मन्त धकाः, ग्यानपुण वल धकाः, अले तरवरं पाली धकाः इसिं खीष्टयात त्वःते जिल ला?

36 थ्व हे खँ भजन सफुलिइ न थथे च्वयातःगु दु -

“अयनं जिपि छिगु लागि

न्हियान्हिथं सी मालाच्वंगु दु।

स्यायेत हःपि फैचातयू थें

जिमित व्यवहार याइगु।”[◇]

37 अयनं झीसं दुःखकष्ट सी माःसां झीत माया यानादीम्हयैसिनं यानाः झीपि त्याका वःपि स्वया: नं तःधंपि खः।

38 सुनानं अले छुकिं हे नं परमेश्वरयागु मायां झीत त्वःतके फइ मखु धकाः जिं स्यौ। न मृत्युं, न जीवनं, न स्वर्गदूततय्सं, न शैतानया दूततय्सं, न संसारयागु शक्तिं, न थौकन्हय् जुयाच्वंगु खं, न लिपा जुइतिनिगु खं,

39 न च्वय्यागु, न क्वय्यागु, न सृष्टिया छुं नं शक्तिं झीत प्रभु येश् ख्रीष्टयाके दुगु वय्कःया मायां फाये फइ।

9

परमेश्वरं इमाएली जातियात ल्ययादीगु

1 जि ख्रीष्टयाम्ह मनू ज्गूलि जिं सत्य खँ लहाना च्वना। जि मखुगु खँ धयाच्वनागु मखु। जिके पवित्र आत्मा दीगुलि जिगु विवेकं थ्व खँ धातर्थे खः धकाः साक्षी बी।

2 जितः यःपि इमाएली दाजुकिजापि खनाः जि तसकं नुगः मछिं अले जिगु नुगः हीसे च्वंगु दु।

3 इमिगु निर्ति परमेश्वरयागु सराः फयेमाःसां, अले ख्रीष्टलिसे बायमाःसां बाय,

4 छायधाःसा इपि परमेश्वरं ल्ययातःपि जातियापि खः। वय्कलं इमित थः हे कायपि यानाः इमिगु दथुइ च्वनाः वय्कःयागु तःधंगु शक्ति क्यनादिल। इपि नाप बाचा चिनाः व्यवस्था नं बियादिल। वय्कःया आराधना यायेगु स्यनादिल, अले बचं नं बियादिल।[◇]

5 ख्रीष्टया तापाःबाज्यापि इमि नं तापाःबाज्यापि खः। ख्रीष्ट थः न इपि थें थ्व हे जातय् बूगु खः। वय्कः दक्वसित राज्य यानादीम्ह परमेश्वर खः, वय्कः सदां तःधनेमा। आमेन।

6 यहदी जातयापिन्सं थौं तकं ख्रीष्टयात विश्वास मयाःसां परमेश्वरं बाचा चिनाः धयादीगु वचन सिति वंगु जुइ मखु। छायधाःसा यहदी जातय् बूपि सकलें परमेश्वरया मनूत मखु।

7 अथे हे अब्राहामया सन्तान फुकं परमेश्वरया सन्तान जुइ मखु। छायधाःसा “इसहाकयापाखें हे छिमि सन्तान दइ” धकाः परमेश्वरं धयादीगु दु।[◇]

8 अयूगुलि अब्राहामया इच्छां दुपिं सन्तान जुइं परमेश्वरया सन्तान जुइ मखु।
बचंया सन्तान जक परमेश्वरया सन्तान खः।

9 उकिं हे ला खः नि, परमेश्वरं “थव हे इलय् थन लिहां वये, उबलय् छिमि
कलाः साराया काय् दये धुंकी” धकाः धयादीगु।[◎]

10 थव काय् झी तापा बाज्या इसहाक खः। वं रिबेकानापं ब्याहा याये धुंका: वं
निम्ह कायपिन्त नापं बुइकल।

11 अले निम्हं काय् बुइ न्ह्यः हे, अले भिंगु मभिंगु ज्याखँ मयाः निबलय् हे थःत
यःथें परमेश्वरं ल्ययादिल।

12 थथे धर्मकर्मकथं मखु, बस परमेश्वरं ल्ययादीकथं रिबेकायात धयादिल –
“तःधीम्हयसिनं चीधीम्हयसिगु
सेवा याइ।”[◎]

13 “याकूबयात माया याना,
एसावयात धाःसा मययका।”[◎]

14 थव खँय् झीसं छु धायेफु? थथे धायेवं तुं परमेश्वरं अन्याय यानादी ला?
अथे ला गुब्सं नं यानादी मखु।

15 वय्कलं मोशायात नं थुकथं धयादिल –
“जिं सुयात कृपा याये मास्ति वइ
वयात कृपा याये।
जिं सुयात दया याये मास्ति वइ
वयात दया याये।”[◎]

16 थुकिं सीदित, थव खँ फुक्कं परमेश्वरयागु दयां यानाः जक जूगु खः, मनूया
कुतलं व मनूयात यःथें यानाः जूगु मखु।

17 धर्मशास्त्रय् परमेश्वरं फारोयात थथे धयादीगु दु –
“अयनं जिगु शक्ति क्यनेत
व पृथ्वीइ न्यंक जिगु नां कायेमा धकाः हे
जिं छन्त म्वाकातयागु खः।”[◎]

18 अयज्गूलि वय्कलं दया यानादी मास्ति वःम्हयस्ति दया यानादी। अले सुयागु नुगः छायके मास्ति वः वयात छायकादी।

कुमाः व थलबल

19 छिमिसं जितः थथे न्हासः याइ— “अयसा परमेश्वरं झीत छायदोष बियादीगु लयसा?” वयकःयागु इच्छायात पने फुम्ह सु दु?

20 मनू जुयाः परमेश्वरयात लिसः बीम्ह छ सु खः? जितः छाय थथे दयका धकाः दयकातःगु सामानं दयकूम्हयस्ति न्ह्यसः याइ ला?*

21 छु छम्ह कुमाःयात न्हायातःगु चां बुता तयातःगु थल दयकेगु व बुता तया मतःगु थल दयकेगु अधिकार मदु ला?*

22 परमेश्वरया तं व थःगु शक्ति क्यनादी मास्ति वःसा वयकःयात सुनां पने फइ? वय्कलं थःत हीमी चायका च्वपि मनूत खनाः नं तंचाया मादिसे सहयाना तुं च्वनादिल।

23 वय्कलं झीत वयकःयागु दया मायायागु धुक् सीके बीत थथे दया माया यानादीगु खः। वय्कलं झीत न्हापांनिसे थःगु नां तःधकेत ल्ययादीगु खः।

24 थथे सःतेत ल्ययातःपि झीपि हे खः। यहदीत जक मखु, यहदीमखुपिन्त नं वय्कलं सःतादिल।

25 थव हे खँ होशेयागु सफुलिइ च्वयातःगु दु —

“थः मनू मखुपिन्त

जिं थः मनू याये,

अले माया मयानाम्हयस्ति

जिं ‘माया याइम्ह’ धकाः धाये।”*

26 अले

“हानं थथे च्वयातःगु दु —

‘छिपि थः मनूत मखु’ धकाः

धयातःगु थासरय्

‘म्वाःम्ह परमेश्वरया कायृपि

धकाः इमित धाइ।’ ”*

* 9:20 ९:२० यशै २०:१६; ४५:९ * 9:21 ९:२१ यर १०:१-१०; २ तिमो २:२०-२१ * 9:25 ९:२५

होशे २:२३ * 9:26 ९:२६ होशे १:१०

27 इस्माएलयात कया: यशैयां थथे धाःगु दु –
 “इस्माएलया सन्तान
 समुद्रय् चवंगु फि थें यक्व दुसां
 ल्यंदुपि जक बचय् जुइ,
 28 छायधाःसा प्रभुं याकनं हे
 थ्व पृथ्वीयागु न्याय यानादी।”[◇]

29 यशैयां हानं थथे धयातःगु दु –
 “दक्व शक्ति दुम्ह परमेश्वरं
 इति सन्तान ल्यंका मदीगु जूसा
 सदोम व गमोरायागु गति जू थें तुं
 इतीगु नं अथे हे गति जुइगु खः।”[☆]

यहदीतयसं विश्वास मयाःगु

30 थज्याःगु खँय् इति सं छु धायेगु लय? धर्मीं जुइत मस्वःपि यहदीमखुपि मनूत
 इमिगु विश्वास यानाः धर्मीं जुल।
 31 व्यवस्था मानय् यानाः धर्मीं जुइत स्वया: जूपि यहदीतयसं धाःसा विश्वास
 मयानाः व व्यवस्था मानय् याये मफया: धर्मीं जुइ मफुत।
 32 थथे जूगु छाय् लय? विश्वास यानाः धर्मीं जुइत मस्वसे धर्मकर्म जक यानाः
 धर्मीं जुइत स्वःगुलि इपि थथे जूगु खः। तुफि हाइगु ल्वहृत्य् इपि लुफि हा हे हात।
 33 थथे नं च्वयातःगु दु –

“जिं सियोनय्
 इमित लुफि हाकेत छगः ल्वहं
 व क्वथलेत छगः ल्वहंधी
 तयाच्वना।
 वयकःयात विश्वास यानाजुइपिन्सं धाःसा
 गुब्सं लज्या चाय् माली मखु।”[◇]

[◇] 9:28 ९:२७-२८ यशै १०:२२-२३ [☆] 9:29 ९:२९ यशै १:१ [◇] 9:33 ९:३३ यशै ८:१४; २८:१६

10

1 यःपि दाजुकिजापि, यहदीत नं बचय् जुइमा धयागु जिगु इच्छा दुगुलि परमेश्वरं इमित बचय् यानादीमा धकाः प्रार्थना यानाच्चनागु खः।

2 परमेश्वरयागु निंति इमिके जोश दु जिं थुकिया साक्षी बी। अयन् इमिसं बालाक थुइका सय्कातःगु मटु।

3 परमेश्वरयागु धार्मिकतायात थुइके सीके मफुगुलि इमिसं थःपिनिगु हे धार्मिकतायात दयकेत स्वल। अयज्गूलि इपि परमेश्वरयागु धार्मिकताया अधीनय् मच्चं।

4 ख्रीष्टं हे व्यवस्था पूवंका दीगुलि वयक्:यात हे विश्वास यानाः मनूत धर्मी जुइ।

सकसितं दइगु उद्धार

5 मोशां थथे च्चया थक्गु दु – “व्यवस्था मानय् यानाः धर्मी जुइत स्वइम्ह मनू व्यवस्थां हे म्वाइ।”[◎]

6 ख्रीष्टयात विश्वास याना हे जक मनूत परमेश्वरया न्ह्यःने धर्मी ठहरय् जुइ। अयज्गूलि विश्वासं धर्मी ठहरय् जूपि छिमिसं थथे मतिइ तये मते – “ख्रीष्टयात क्वत हयेत स्वर्गय् सु वनी?”

7 हानं “सीम्ह ख्रीष्टयात म्वाका हयेत पातालय् सु क्वहां वनी?” धकाः नं मतिइ तये मते।

8 परमेश्वरयागु वचन छिमिगु न्ह्यःने हे दु, छिमिगु म्हुतुइ व नुगलय् दु। जिमिसं न्यंकागु भिंगु खँ हे थ्व विश्वासयागु खः।[◎]

9 येशू हे प्रभु खः धकाः छिमिगु म्हुतुं धाल धा:सा व सीम्ह येशूयात परमेश्वरं म्वाकादीगु खः धकाः विश्वास या:सा छिमिगु उद्धार जुइ।

10 मनूतयसूं नुगलनिसें विश्वास या:सा धर्मी जुइ, अले म्हुतुं स्वीकार या:सा उद्धार जुइ।

11 वयक्:यात विश्वास याइपि सुनानं लज्या चाय् माली मखु धकाः न्हापां हे धर्मशास्त्रय् च्चयातःगु दु।[◎]

12 वयक्:यात विश्वास याइपिन्त यहदीत व यहदीमखुपि धकाः पाकी मखु, छायैथा:सा वयक्: सकसियां प्रभु खः। अले थ्व हे प्रभुं वयक्:यागु नां काक्वसित यक्व आशिष बियादी।

13 थुकथं प्रभुयागु नां काइपि सकसिगु उद्धार जुइ।[◎]

[◎] 10:5 १०:५ लेवी १८:५

[◎] 10:8 १०:६-८ व्य ३०:१२-१४

[◎] 10:11 १०:११ यशै २८:१६

[◎] 10:13 १०:१३ योए २:३२

14 अयसा वयकःयात विश्वास या हे मयाःपिन्सं गथे यानाः वयकःयागु नां काये फइ? अले वयकःयागु खँ गुबलें हे मन्यांपिन्सं गथे यानाः विश्वास याये फइ? सुनानं मधायकः इमिसं गथे यानाः न्यनी?

15 मछवयकं गथे यानाः मनूतयसं न्यंकः वनी? यशैयायागु सफुलिइ थथे च्वयातःगु दु—
“भिंगु खँ न्यंक वःपि मनूत
वयाच्वंगु गुलि बांला।”[◎]

16 अयनं यहदीत फुक्कसिनं भिंगु खँय् न्हायपं मब्यूनि। थ्व हे खँ यशैयां नं च्वया थकल — “प्रभु, जिमिसं न्यंकागु खँय् सुनां विश्वास याःगु दु?”[◎]

17 अथे जूगुलि विश्वास न्यनाः दइ, अले न्यनेगु खँ खीष्टयागु वचनं वइ।

18 अयनं जिं न्हासः याये — छु इमित त्वहः तयेगु लैं दु ला? छु इमिसं गुबलें हे मन्यनि ला?
“धातथें धायेगु खःसा

इमिगु सुचं संसार न्यंक
न्यनाच्वंगु दु।

अले संसारया कुंकुलामय् थ्यंक
ताये दयाच्वंगु दु।”[◎]

19 जिं हानं धाये — अयसा छु इस्माएलीतयसं थ्व खँ थुइके मफुत ला? थु ला थू, अयनं वास्ता मयाः, छायधाःसा दक्कलय् न्हापां मोशां थथे धया थकल —
“जिं नं थः मखुपि मनूतपाखें

इमिगु नुगः मुइके,
छग् मूर्ख जातियापाखें
इमित तं चायके।”[◎]

20 यशैयां अज्ज मग्यासे धाल —
“जितः माला मस्वःपिन्सं
जितः लुइकल।
जितः न्यनेकने मयाःपिन्त

[◎] **10:15** १०:१५ यशै ५२:७

[◎] **10:16** १०:१६ यशै ५३:१

[◎] **10:18** १०:१८ भज ११:४

[◎] **10:19** १०:१९ व्य ३२:२१

જિં હે જિ સુ ખ: ધકા:
કયનાબિયા।”[◇]

21 ઇસ્માએલીતયત ધા:સા પરમેશ્વરં થથે ધા:ગુ દુ –
“ધયાગુ ખું માન્ય મજુઝપિ
વ મખુગુ જક યાનાજુઝપિ
અતેરિ મનૂતયત નહિચ્છ જિં લ્હા:
બ્વયક્તાચ્વનાગુ દુ।”[◇]

11

ઇસ્માએલીતયત પરમેશ્વરં દયા માયા યાનાદીગુ

1 અથે જૂસા જિં ધાયે – પરમેશ્વરં વ્યક્ત:યા મનૂતયત ત્વ:તાદી ધુંકલ લા? થથે
મખુ। જિ થ: હે ને અબ્રાહામયા સન્તાન, બેન્યામીન કુલયામ્હ છમ્હ ઇસ્માએલી ખ:।[◇]

2 ન્હાપાંનિસે લ્યયાત:પિ વ્યક્ત:યા મનૂતયત પરમેશ્વરં ત્વ:તાદીગુ મદુનિ।
એલિયાયાગુ ખું ધર્મશાસ્ત્રયુ ચ્વયાત:ગુ છિમિસં મસ્યુ લા? ઇસ્માએલીતયત મભિંકા:
એલિયાં પરમેશ્વરયાત થથે બિન્તિ યાત –

3 “પ્રભુ, છિકપિનિ અગમવક્તાતયત ઇમિસં સ્યાયે ધુંકલ। બલિ બિયા: હોમ યાયેગુ
છિકપિનિગુ થાયુ નં ઇમિસં થુનાછવ્યે ધુંકલ। આ: જિ યાક:ચા હે જક લ્યંદનિ,
જિત: નં ઇમિસં સ્યાયેત સ્વયાચ્વન।”[◇]

4 પરમેશ્વરં વયાત છુ લિસ: બિયાદિલ? “બાલધ:યાત પુજા મયાઇપિ ન્હયદુ:
મનૂતયત જિં લ્યંકાતયાગુ દુ।”[◇]

5 થૌં તક નં પરમેશ્વરયાગુ દયા માયાં લ્યયાદીપિ લ્યંદનિપિ ગુલિ ગુલિ ઇસ્માએલીત
દનિ।

6 થથે દયા માયાં જૂગુ ખ:, જ્યાં મખુ, મખુસા દયા માયા દયા માયા હે જુઇ મખુ।

7 અલે છુ જુલ લય? ઇસ્માએલીતયસં છુ કાયેત કુત: યાનાચ્વંગુ ખ: વ કાયે
મફુત। લ્યયા તઃપિન્સં ધા:સા કાયે ખન। મૈપિન્સં પરમેશ્વરયા ખું મન્યંસે અતેરિ
જુયાચ્વન।

8 થવ ખું થથે ચ્વયાત:ગુ દુ –
“પરમેશ્વરં ઇમિત થુઇકે મફઝગુ

[◇] 10:20 ૧૦:૨૦ યશે ૬૫:૧ [◇] 10:21 ૧૦:૨૧ યશે ૬૫:૨ [◇] 11:1 ૧૧:૧ ફિલિ ૩:૫ [◇] 11:3

૧૧૦૩ ૧ રાજ ૧૧૦:૧૪ [◇] 11:4 ૧૧:૪ ૧ રાજ ૧૧૦:૧૮

आत्मा,
खनी मखुगु मिखा व ताइ मखुगु
न्हायूं,
थौं तक नं बियातःगु दु।”[◇]

9 दाऊद जुजुं नं थथे धया थकल –
“इमिगु भवजं इमित नाश यायेमा,
इमिगु पवित्र भवय् इमिगु मिति
स्वःतिपॉय् जुझमा।[◇]

10 इमिगु मिखा कां जुझमा,
इमिगु दुगःकवैय् चाःतुझमा।”

11 अयूज्गुलि जिं धाये – छु यहदीत नाश हे जुइक लुफि हानाः क्वदले धंकल ला? अहं, अथे मखु, बस इमिसं पाप या:गुलि इमित नुगः मुझके बीत यहदीमखुपिन्थाय् मुक्ति वला।

12 थुकथं इमिसं पाप या:गुलि संसारयात यक्व हे भिन, अथे हे इपि स्यनाः यहदीमखुपिन्त यक्व आशिष दत धाःसा झन इस्माएलीत फुक्कसिनं विश्वास याइबलय् गुलि जक भिनिगु जुझ।

यहदीमखुपिन्त मुक्ति

13 आः जिं यहदीमखुपिन्त धयाच्वना। जितः यहदीमखुपिनि प्रेरित यानाः इमिथाय् छवयादीगुलि जिं थव ज्या यात तःधंके।

14 थुकथं जिमि यहदी दाजुकिजापि मध्ये गुम्हं गुम्हयसित बचय् यायेत जिं इमित नुगः मुझके बी।

15 छायधाःसा इमिसं इन्कार यानाः हे ला संसारयापि मनूत परमेश्वर नाप मिलय् जुल धाःसा, झन इमित थः हे नाल धाःसा सीपिन्त म्वाकेगु ति मण्णनी ला?

16 छायेहःगु छकुचा जक छवचुं पवित्र जूसां न्हायातःगु छवचुं छग्वारां पवित्र जुझ। अथे हे सिमाया हा पवित्र जूसा कचामचा नं पवित्र जुझ।

[◇] **11:8** ११:८ व्य २९:४; यशै २९:१० [◇] **11:9** ११:९-१० भज ६९:२२-२३

17 अथे हे गुलि कचात त्वधुला वं थें यहदीत नं गुम्हं गुम्हं परमेश्वरयात त्वःताः वन। छिपिं यहदीमखुपि धाःसा जंगली जैतूनमा लिसे कचा स्वाःथें स्वाये धुकल। उकिं जैतूनमायागु हा व रस छिमिसं नं काये खन।

18 अयज्गूलि छिपिं स्वाना तःपि कचा जक जूगुलि तःधंछुइ मते। तःधंछुइत छिमिसं थव खँ लुमंकी— हायात नका तइपि छिपिं मखु, बरु छिमित नका तइम्ह हा खः।

19 थथे “जिपिं स्वायेत ला कचा त्वधुला वंगु खः नि” धकाः छिमिसं धायेफु।

20 थव खँ ला सत्य खः। इमिसं विश्वास यानाच्वने मफुगुलि हे इपि थथे त्वधुला वन, उकिं छिमिसं क्वातुक विश्वास यानाच्वने माल। अयज्गूलि छिपि तःधंछुइ मते, बरु स्यनाकनी ला धकाः ग्याना च्वँ।

21 परमेश्वरं अथें दयावःगु कचामचायात ला ल्यंका मदी धाःसा छिमित जक ल्यंकादी ला?

22 थुकथं यानादीम्ह परमेश्वर दया माया यानादीम्ह नं खः, अले सजाँय बियादीम्ह नं खः। स्यना वंपिन्त वयकलं सजाँय बियादी, छिमित धाःसा दया माया यानादी। छिमिसं नं वयकःयागु दया माया मययकः: मच्वँसे वास्ता मयाःसा छिमित नं ध्यनाः छ्वइ।

23 इमिसं परमेश्वरयात हानं विश्वास यानाः लिहां वल धाःसा परमेश्वरं आः न इमित स्वानादी फुनि।

24 छिपिं यहदीमखुपि जंगली जैतून सिमाया कचा जुया नं पकका जैतूनया सिमाय् स्वाये हल। यहदीत धाःसा पकका जैतूनया कचात थें खः। अथे जूगुलि उकिया त्वधगु कचात हानं वे हे जैतून सिमाय् स्वायेत गुलि अःपुझगु जुइ!

परमेश्वरं सकसितं दया माया यानादी

25 दाजुकिजापि, थव गुप्ति खँ थुइकाः छिपि थथः हे बुट्टिमान जुझगु स्वये मते। गुप्ति खँ थव हे खः — गुबलय् तक यहदीमखुपिनिगु ल्याः गाइ मखु अबलय् तक यहदीतयगु मिखा चाली मखु।

26 थुकथं फुकक इस्माएलीत बचय् जुइ। थथे च्वयातःगु दु —
“बचय् याइम्ह सियोनं झाइ,

अले वयकलं याकूबया सन्तानयात

पापं छुतय् यानादी।[†]

27 जिं इमिगु पाप मदयका बीत

इपिनापं थथे बाचा चिने।”[◇]

28 छिमिसं भिंगु खँ न्यना: इपि परमेश्वरया शत्रु जुल। अयनं वयक्लं इमि तापा:बाज्यापिन्त ल्यया तःगुलि इपि वयक्कःया यःपि खः।

29 छायधाःसा वयक्लं ल्यय् धुंकूपिन्त त्वःतादी मखु, अले बियादी धुंकूगु वरदान लित कयादी मखु।

30 न्हापा ला छिपि नं छकः वयक्कःयात मानय् मया:पि खः, आः धा:सा वयक्लं छिमित दया माया यानादिल। इमिसं वयक्कःयात मानय् मया:गुलि थथे जूगु खः।

31 छिमित दया माया या:गुलि इपि अतेरि जुयाच्चंगु खः। छन्ह इमित नं दया माया यानादी तिनि।

32 वयक्लं फुक्क मनूतयत हे दया माया यायेत इमित आज्ञा मानय् मयाइपि यानादिल।

परमेश्वरयागु स्तुति

33 अहो! परमेश्वरया धन,
ज्ञान व बुद्धि गुलि तःधं!
वयक्लं यानादीगु न्याय
थुइकां थुइके मफु।
अले वयक्कःयागु लँपु
सीकित तसकं थाकु।[◇]

34 वयक्कःयागु मन सीके
फुम्ह सु दु?
वयक्कःयात सल्लाह
बी फुम्ह सु दु?[◇]
35 वयक्लं त्यासा पुले मायक
वयक्कःयात ब्यूम्ह हे सु दु?[◇]

36 फुक्कं परमेश्वरं सृष्टि
यानादीगु खः।
वयक्लं हे याना:
अले वयक्कःयात हे
फुक्क दुगु खः।

[◇] **11:27** ११:२७ यर ३१:३३-३४

[◇] **11:33** ११:३३ यशै ५५:८

[◇] **11:34** ११:३४ यशै ४०:१३

[◇] **11:35** ११:३५ अयू ४१:११

વયક્ત:યા હે સદાં
જયજય જુયાચ્વનેમા! ◊
આપેન।

12

પરમેશ્વરયા સેવા

1 યઃપિ દાજુકિજાપિ, થથે પરમેશ્વરયાગુ દયા માયાં યાના: વયક્ત:યાત યયક્ત,
પવિત્ર જુઇક, છિમિગુ જીવન વયક્ત:યાત બલિકથં દેછાયા બ્યુ। થથે યાયેગુ હે
દુનુગલાંનિસેં સેવા યાયેગુ ખ:।

2 આવનિસેં થ્વ સંસારયાપિ મનૂતયુસં યાના જૂ થેં છિમિસં યાના જુડ મતે, બરુ
મનયાત હીકા: ન્હપિ મનૂત જુયાચ્વાં। થકથં યાના જૂસા પરમેશ્વરયાગુ ઇચ્છા છુ ખ:,,
અલે ભિંગુ, વયક્ત:યાત ય:ગુ, વ છુ ખેં ઠિક જૂ છિમિસં બાંલાક સીકે થુઝેકે ફાદ્ય।

3 પરમેશ્વરં જિત: દયા માયા યાનાદીગુલિ છિપિ ફુક્કસિન થ:ત ત:ધંહ ધકા:
મતિઇ તથા જુડ મતે ધકા: જિં છિમિત બિનિ યાનાચ્વના। પરમેશ્વરં છિમિત બિયાદીગુ
વિશ્વાસ ગપાયધંગુ ખ: ઉલિ હે જક બાંલાક બિચા: યા।

4 છાયધા:સા મનૂયા મ્હ છગ્ય જૂસાં ઉકી યક્વ મ્હબ્વ દુ। અલે ફુક્ક મ્હબ્વતયુગુ
જયા છગ્ય હે જુડ મખુ।

5 થથે હે ઝીપિ નં યક્વ દસાં ખ્રીષ્ટયાગુ મહ્યલા છમ્હ હે જક ખ:। અલે થીથી
મ્હબ્વત છગ્ય છગ્ય યાના: મિલયુ યાનાત:પિ ખ:। ◊

6 પરમેશ્વરં ઝીત દયા માયા યાના: બિયાત:ગુ થીથી વરદાનયાત ઝીસં છ્યલે માલ।
અગમવાળી કનેગુ વરદાન દ:સા વં વિશ્વાસં થ્વ જ્યા યાયેમા:।

7 સેવા યાઇગુ વરદાન દ:સા સેવા હે યાયેમા:। સ્યનેકને યાયેગુ વરદાન દ:સા
સ્યનેકને હે યાયેમા:।

8 અર્તી બીગુ વરદાન દ:સા અર્તી બીગુ હે યાયેમા:। બીગુ વરદાન દ:સા દુનુગલાંનિસેં
બીગુ યાયેમા:। નાય: જુઇગુ વરદાન દ:સા બુદ્ધિ પુરયુ યાના: યાયેમા:। કર્પિન્ત દયા માયા
યાયેગુ વરદાન દ:સા લયતાયા: યા। ◊

ધાત્થેંહ વિશ્વાસી યાયેમા:ગુ ખું

9 દુનુગલાંનિસેં છિમિસં ધાત્થેંગુ માયા યા। મભિંગુ ફુક્કં ત્વ:તાછ્વ। છુ છુ ભિંગુ
ખ: વ હે જક કવાતુક જ્વનાતિ।

10 छिपि विश्वासी दाजुकिजापि थःथवय् दुनुगलंनिसें माया याना च्वँ। थःथवय् हनाबना तया च्वँ।

11 यायेमाःगु ज्याय् अलची चाये मते। दुनुगलंनिसें जोश दयकः प्रभुयात सेवा याना च्वँ।

12 छिमिके तःधंगु आशा दुगुलि लयताया च्वँ। दुःखकष्ट जूसां सहयाना च्वँ। प्रार्थना यायेगु गुबलें त्वःते मते।

13 मगाःमचाःपि दाजुकिजापिन्त ग्वाहालि या। छेँय् पाहां वःपिन्त दुनुगलंनिसें सेवा यायेगु या।

14 छिमित सास्ती ब्यूपिन्त सुवाः ब्यु, इमित सराः बी मते।[◇]

15 लयतायत च्वंपि नाप छिपि नं लयता। अले ख्वया च्वंपि नाप छिपि नं ख्व।

16 छिपि फुकं मिलय् चले जुयाः च्वनेगु या। तःधंछु जुइ मते, थःत जक यःथें याना जुइ मते, बस चिधंपि नाप बुला जुइगु बानी त्वःते मते। गुबलें घमण्डी जुइ मते।[◇]

17 मभिंगुया पलेसा मभिंगु हे याये मते, बस फुकक मनूतयू यइपुसे च्वंगु व भिंगु जक याना जु।

18 फुकक मनूत नाप फयां फतलय् मिलय् ज्याच्वनेगु कुतः या।

19 यःपि दाजुकिजापि, छिपि थःपिन्स हे पलेसा कायेगु स्वये मते, बस परमेश्वरया तच्वःगु तंमय् त्वःताब्यु। छायथाःसा धर्मशास्त्रय् च्वयातःगु दु

“बदला कायेगु जिगु ज्या खः,

जिं इमित सजाँय बी”

परमप्रशं धयादी।[◇]

20 धर्मशास्त्रय् च्वया तः थें याना च्वँ –

“थः शत्रु धालाःसा

वयात नयेगु ब्यु

अले पित्याःसा

वयात त्वने ब्यु।

थथे यात धाःसा

मछालाः वयागु ख्वाः

ह्याउँसे चवनी।”[◇]

[◇] **12:14** १२:१४ मत्ती ५:४४; लूक ६:२८ [◇] **12:16** १२:१६ हितो ३:७ [◇] **12:19** १२:१९ व्य

३२:३५ [◇] **12:20** १२:२० हितो २५:२१-२२

21 મભિંગુલિ છિમિત ત્યાકે બી મતે, બરુ છિમિસં ભિંગુ યાના: મભિંગુયાત ત્યાકે ફયાકી।

13

સરકારં ધા:થેં ચ્વનેમા:

તીત ૩:૧-૧૧; ૧ પત્ર ૨:૧૩-૧૭

1 ફુકક મનૂત સરકારયા અધીનય ચ્વનેમા:। પરમેશ્વરં થુમિત અધિકાર બિયાત:ગુખઃ, મેપિન્સં બિયાત:ગુ મખું। થૈંકન્હય થુપિ હાકિમતયત નં પરમેશ્વરં હે લ્યયાદીગુખઃ।

2 અય્જગૂલિ સુનાં અધિકાર દુપિ મનૂતયાં ખું માનય યાઇ મખું, પરમેશ્વરયાત માનય મયા:ગુ તિ ગ્યાની। વયકલં ઇમિત સજ્ઞાય બિયાદી।

3 હાકિમત ખના: મધિંપિ મનૂત જક ગ્યાઇ। ભિંપિ મનૂત ગ્યાઇ મખું। છિપિ હાકિમત ખના: મગ્યાસે ચ્વને માસ્તિ વ: લા? અયસા ભિંગુ ભિંગુ જ્યા જક યાના ચ્વાં, અલે હાકિમતયસં છિમિત સ્યાબાસ બી।

4 ઇપિ છિમિત ભિંગુ યાયેત તયાત:પિ પરમેશ્વરયા સેવકત ખઃ। અયનં છિમિસં મભિંગુ જ્યા યાના જુલ ધા:સા ઇપિ ખના: છિપિ ગ્યાયે માલી, છાયધા:સા સુનાનં મ્વાયકં તરવાર ઘાના વડ મખું। ઇપિ મભિંગુ જ્યાખું યાનાજુઇપિન્ત સજ્ઞાય બીત તયાત:પિ પરમેશ્વરયા સેવકત ખઃ।

5 થથે જ્ગૂલિ પરમેશ્વરયા તંપાખેં જક બચય જુઝત મખું, થ:ગુ વિવેકયાગુ નિતિ નં હાકિમતયસં ધા:થેં ચ્વનેમા:।

6 ઉકિ હે લા ખઃ નિ, છિમિસં કર પુલેમા:ગુ। હાકિમત ફુકકં થજ્યા:ગુ હે જ્યા યાયેત તયાત:પિ પરમેશ્વરયા સેવકત ખઃ।

7 ઉકિ ઇમિત પુલેમા:ગુ ફુકક પુલાબ્યુ, કર પુલેમા:પિન્ત કર પુ, ભન્સાર પુલેમા:પિન્ત ભન્સાર પુ। અથે હે માનય યાયે મા:પિન્ત માનય યા।

છમં મેમ્હયસિત યાયેમા:ગુ માયા

8 થ:થવય માયા યાયેગુ બાહેક સુયાકેં છું ત્યાયે કાયે મતે। મેપિન્ત માયા યાઇપિન્સં વ્યવસ્થા પૂંકી।

9 વ્યવસ્થાય થુકથં ધયાત:ગુ દુ – વ્યભિચાર યાયે મતે, સુયાતં સ્યાયે મતે, ખુયાકાયે મતે, લોભ યાયે મતે। અલે મેગુ આજ્ઞા ફુકકં થુકી દુને હે લા: –

“થ: જ:લાખ:લાપિન્ત થ:ત થે

हे माया या।”[◇]

10 मायां मेपिन्त स्वंकी मखु, उकि माया यायेगु हे व्यवस्था पूळकेगु खः।

11 छिमिसं थव संसारय् गज्याःगु ई वयाच्वंगु दु बांलाक बिचाः याना च्वँ, धनेगु त्वःताः दनेगु ई वये धुंकल। उद्गुर कायेगु ई न्हापा झीसं विश्वास यानाबलय् स्वयाः नं न्ह्याःने थ्यने धुंकल।

12 चा फुइन, आः न्हि वइन। उकि खिउळबलय् यायेगु ज्या त्वःताः जःयागु ल्वाभः ज्वनाः तयार जु।

13 थुकथं झीगु चालचलन जलय् च्वंपिनिगु थें याये माल, उकि झीसं मोजमज्जा यायेगु, अयलाः त्वना जुइगु, व्यभिचार यायेगु, लाः लाः थे सना जुइगु, ल्वापु यायेगु, नुगः मुइकेगु त्वःताछ्वये माल।

14 थथे मयासे बरु न्ह्यागु याःसां प्रभु येशू ख्रीष्टयात यय्क जक याना च्वँ। थः थें जक याना जुइ मते।

14

दाजुकिजापिन्त कुंखिने मते

1 विश्वास बमलाःनिम्ह मनूयात संगतिइ लसकुस या, वयागु खँयात कयाः ज्वाःस्वाः याये मते।

2 विश्वास बल्लाःम्ह मनुखं थःत यःगु न्ह्यागु नइ, विश्वास बमलाःम्ह मनुखं वाउँचा जक नइ।

3 अथे न्ह्यागु नइम्हयसिनं मनइम्हयसित क्वहांके मते, अथे हे मनइम्हयसिनं न नइम्हयसित कुंखिने मते। छायधाःसा परमेश्वरं इमित थः मनू दयकादीगु खः।

4 मेपिनि च्यःयात न्याय याइम्ह छ सु खः? वं याःगु ज्या बांला: बांमला: धकाः वया मालिकं हे न्याय याइ। वं बांला:गु ज्या याये फइ, छायधाःसा वया मालिकं वयात लिघंसा बी फु।

5 गुम्ह गुम्हयसिनं मेमेगु दिनयात स्वयाः छन्हयात तःधं धकाः मानय् याइ। गुम्ह गुम्हयसिनं फुकक दिनयात उथें खः धकाः मानय् याइ। फुककं थथःम्ह विश्वास यानागु खँयू पकका जुयाच्वनेमाः।

◇ **13:9** १३:९ प्रस २०:१३-१५,१७; व्य ५:१७-१९; लेवी ११:१८

6 मेमेगु दि स्वया: छन्हयात तःधंकीम्हं प्रभुया निंति हे तःधंकी। सुनां नयेनी याइ वं प्रभुया निति नइ, छायथाःसा वं परमेश्वरयात सुभाय् बियाः नइ। अथे हे मनइम्हयसिनं प्रभुया निति नइ मखु, अयस्तं वं नं परमेश्वरयात सुभाय् बी।[◎]

7 झीपि सुं नं थःगु निति म्वानाच्वनागु मखु। अले सुं नं थःगु निति सी मखु।

8 झीपि म्वाना च्वंसा प्रभुयागु निति हे म्वानाच्वनेगु खः। झीपि सीसां प्रभुयागु निति हे सीगु खः। अयज्जूगुलि सीसां म्वाःसां झीपि प्रभुया मनूत खः।

9 छायथाःसा म्वाःपिनि नं सीपिनि नं प्रभु जुइत हे खीष्ट सिनाः हानं म्वानादिल।

10 अयज्जूगुलि छिपि वाउँचा जक नइपिन्सं थः दाजुकिजापिन्त छाय् कुंखिनेगु? छिपि न्ह्यागु नइपिन्सं थः दाजुकिजापिन्त छाय् हेस्यानागु? न्यैं, न्याय यानादीबिलय् झीपि फुककं परमेश्वरया न्ह्यःने च्वने मानि।[◎]

11 धर्मशास्त्रय् थथे च्वयातःगु दु –

“प्रभुं ध्यादिल –

जिं धात्थें धाये –

फुकक मनूतयसं

जिगु न्ह्यःने पुलि चुइमाः।

अले हानं फुककसिनं

जि परमेश्वर खः धकाः धायेमाः।”[◎]

12 थुकथं झीपि छम्ह छम्हयसिनं थथःगु ल्याःचाः परमेश्वरयात बीमाः।

नयेत्वनेगुलिइ सुयातं कुंखिने मते।

13 अयज्जूगुलि झीसं दाजुकिजापिन्त कुंखिनेगु त्वःताछवये माल, अले इमित क्वथलेगु व पापय् लाकेगु ज्या गुब्सं याये मखु धकाः झीसं पकका याये नु।

14 प्रभु येश्यायात विश्वास यानागुलि छु नं नसा थः हे अशद्गु धयागु मदु धकाः जिं बांलाक थुइकाः सीका तयागु दु। सुनानं थव अशद्गु खः धकाः बिचाः याःसा वयात व अशद्गु हे जुइ।

15 छिमिगु नयेत्वनेगुलि यानाः दाजुकिजापिनि नुगलय् स्यात धाःसा छिमिसं इमित अज्जं माया याये मफुनि। नयेत्वनेगुलि छिमि दाजुकिजापिन्त स्यंके मते, छायथाःसा इमिगु निंति हे खीष्ट सिनादिल।

16 अयज्जूगुलि छिमित भिंगु छु खः उकियात कर्पिन्सं मभिं धायके मते।

17 परमेश्वरयागु राज्य नयेगु व त्वनेगु जक मखु, बरु पवित्र आत्मां बियादीगु धार्मिकता, शान्ति व आनन्द खः।

18 थुकथं खीष्टयागु सेवा यानाजुइम्ह मनूयात परमेश्वरं स्याबास बियादी, अले वं थथे याना जूगु खना: मनूयसं न थ्व भिंम्ह मनू खः धका: धाइ।

19 उकि छु याःसा शान्ति जुइ, अले फुक्क मिलय् जुयाः सकसिगुं भिं जुइगु खः, व जक यानाजुइगु स्वये माल।

20 छिमिगु नयेत्वनेगुलि परमेश्वरयागु ज्यायात स्यंके मते। धात्थे धायेगु खःसा फुक्क नसा शुद्ध जु, अयनं सुनानं नयेत्वनेगुलि मेम्ह विश्वासीयात स्यंकल धाःसा वं द्वृक्गु जुइ।

21 धात्थे हे – ला मनयेगु दाखमध मत्वनेगु व थः दाजुकिजापि लुफि हाइगु छुं नं मयायेगु हे बांलाः।

22 थ्व खँय् छिमिसं छु बिचाः यानाः परमेश्वर व छंगु दथुइ जक ति। थःम्ह भिं तायकूगु खँय् संका मयाइम्ह मनू हे धन्यम्ह खः।

23 सुनानं संका यानाः नल धाःसा परमेश्वरं वयात दोषी यानादी, छायधाःसा वं विश्वास यानाः मनःगु जुइ। विश्वासकथं मयाःगु न्हागुं पाप खः।

15

मेपिन्त यायेमाःगु वास्ता

1 थथे झी बल्लाःपिन्सं बमलाःपिन्त विश्वासी जुयाः म्वानाच्वनेत ग्वाहालि यायेमाः, झीत जक यःथे याना जुइ मज्यू।

2 झी फुक्कसिनं थः जःलाखःलापिन्त भिं जुइगु मतिइ तयेमाः, अले जक इमिगु विश्वास बल्लानावइ।

3 मुक्ति बीम्ह खीष्टं नं थःत यःथे याना मज्गू खँ धर्मशास्त्रय् थुकथं च्वयातःगु दु – “छितः कवद्यांकिपिन्सं जितः नं कवहांकाहःगु दु”[✳]

4 न्हापा न्हापा जूगु च्वयातःगु फुक्क खँ झीत स्यनेत खः। धर्मशास्त्रय् च्वयातःगुपाखे ग्वाहालि कयाः सह यानाच्वन धाःसा झीत आशा दइ।

5 सह याये फय्कादीम्ह अले ग्वाहालि बियादीम्ह परमेश्वरं छिपि सकसिनं छप्प जुयाः येशू खीष्टयागु लैंपुइ वने फय्कादीमा।

6 थथे छिपि फुक्कं छप्प जुयाः छगू हे सलं झी प्रभु येशू खीष्टया बाः परमेश्वरयात जयजय याये फयेमा।

7 परमेश्वरयात जयजय यायेमा धकाः ख्रीष्टं छिमित नालादी थें तुं छिमिसं नं बल्लाःपि व बमलाःपि दाजुकिजापिन्त नाला कायेगु या।

8 जिं छिमित धाये – परमेश्वर भरोसा याये बहःम्ह खः धकाः सीके बीत ख्रीष्ट हे यहृदीतय् च्यः थें जुयादिला। इमि तापाःबाज्यापिन्त बचं बियादीगुलि

9 यहृदीमखुपिन्सं नं परमेश्वरं दया माया यानादीगुलि वयकःयात जयजय यायेमा धकाः ख्रीष्ट ज्ञायादीगु खः। धर्मशास्त्रय् नं थथे च्वयातःगु दु –

“यहृदीमखुपि दुथाय् नं

जिं छितः जयजय याये
छिगु ना कया: भजन हालो!”[◎]

10 धर्मशास्त्रय् नं थथे च्वयातःगु दु –
“हे जातित!

वयकःया मनूत नाप
लयताया च्वाँ!”[◎]

11 हानं थथे च्वयातःगु दु –
फुक्क यहृदीमखुपिन्सं नं
प्रभुयात जयजय या।
फुक्क जात जातियापिन्सं नं
म्ये हालाः
वयकःया प्रशंसा या![◎]

12 अले यशैयां नं थथे धाःगु दु –
“यिशैया सन्तान दइ,
वं यहृदीमखुपिन्त राज्य याइ।
अले इमिसं वयकःयाके हे आशा तइ।”[◎]

13 छिमिसं विश्वास याःगुलि भरोसा याये बहःम्ह परमेश्वरं छिमिगु नुगलय् आनन्द व शान्ति जायकादीमा। थुकथं पवित्र आत्मायागु शक्तिं छिमिगु आशा व भरोसा अप्वः दयावनेमा।

[◎] **15:9** १५:९ २ शमू २२:५० भज १८:४९ [◎] **15:10** १५:१० व्य ३२:४३ [◎] **15:11** १५:११ भज ११७:१ [◎] **15:12** १५:१२ यशै ११:१०

यहदीमखुपिन्थाय् पावतं याःगु ज्या

14 यःपि दाजुकिजापि, छिपि तसकं भिंपि अले बुद्धिं जाःपि जूगुलि छम्हं मेम्हयसित स्यनेकने याये फुगुलि जि लुधं।

15 परमेश्वरं जितः दया माया यानाः अधिकार बियादीगुलि छिमित हानं छुं मूखँ लुमंकाबीत मग्यासे थथे च्वयाच्वना।

16 जितः यहदीमखुपिन्त परमेश्वरयागु भिंगु खँ कनेत ख्रीष्ट येशूयाम्ह च्यः यानादीगुलि पुजाहारी छाःथें जिं न परमेश्वरयात यःगु पवित्र आत्मां शुद्ध यानातःपि यहदीमखुपिन्त छाये हयागु दु।

17 थथे येशू ख्रीष्टलिसे परमेश्वरया ज्या याये दुगुलि जिगु छ्यं धस्वाः।

18 ख्रीष्टं जिगुपाखें यहदीमखुपिन्त परमेश्वरयात मानय् याकेत यानादीगु वचन व ज्याखँ बाहेक मेगु खँ ल्हायेगु आँट जिं मयाना।

19 जिं अजू चायापुगु चिं व ज्या नं याना, पवित्र आत्मायागु शक्ति यस्शलेमनिसे इल्लुरिकन तक फुक्कभनं ख्रीष्टयागु भिंगु खँ न्यंकागु दु।

20 ख्रीष्टयागु नां मस्यूपिन्थाय् वनाः ख्रीष्टयागु भिंगु खँ न्यंकेगु जिगु इच्छा खः। मेपिन्सं जग स्वना तये धुंकूथाय् वनाः छें दनेथें मेपिन्सं न्यंका तये धुंकूथाय् वनाः हानं न्यके मास्ति मवः।

21 थथे च्वयातःगु नं दु —

“वयकःयागु खँ गुबलें हे मन्यनिपिन्सं

वयकःयात खनी।

वयकःयागु खँ गुबलें हे मताःनिपिन्सं

वयकःयागु खँ थुइकी।”[◇]

पावलया रोमय् वनेगु ग्वसा:

22 थथे जुयाच्वंगुलि तःकः मछि जि छिमिथाय् वये मास्ति वःसां वये मफुगु खः।[◇]

23 आः थन फुक्कभनं ज्या याये धुंगूलि, अले यक्क दँ न्ह्ववनिसे जि छिमिथाय् वये मास्ति वयका च्वनागुलि

24 स्पेनय् वनेत वयेबलय् लॅपु लाकाः छिमित नापलाः वये। छन्हु निन्हु जि छिमिथाय् हे च्वनेगु इच्छा दु, नापं स्पेनय् वनेत जितः छिमिसं छुं भचा ग्वाहालि बीधकाः जिं आशा यानागु दु।

25 आः धा:सा जि यस्शलेमय् विश्वासीतयूत ग्वाहालि यायेत वनेत्यना।

26 यस्शलेमय् च्वपि चीमिपि विश्वासीतयूत ग्वाहालि बीत माकेडोनियाय् व अखैयाय् च्वपि मण्डलीयापिन्सं लयतातां भेटी बिल।[◇]

27 इमिसं धाये म्वायक थःपिन्सं हे भेटी ब्यूगु खः। इमिसं थथे ग्वाहालि याये हे मा:, छायधाःसा यहदीतय् पाखें हे यहदीमखुपिन्सं परमेश्वरया आशिष काये खंगु खः। अथे हे यहदीमखुपिन्सं नं माल कि यहदीतयूत ग्वाहालि यायेमा:।[◇]

28 थव ज्या सिध्यकाः जिं कयाः हयागु भेटी लःल्हाना बीधुंकाः छिमित नाप लानाः जि स्पेनय् वने।

29 जि छिमिथाय् वयेबलय् ख्रीष्टं बियादीगु यक्व आशिष नं ज्वनाः वये दइ धकाः जिं स्यौ।

30 यःपि दाजुकिजापि, झी प्रभु येशू ख्रीष्टया नामं व पवित्र आत्मां बियादीगु मायां जिगु निंति जिलिसें मदिक्कप परमेश्वरयात प्रार्थना यानाब्यु धकाः बिन्ति यानाच्वना।

31 यहदियाय् च्वपि विश्वास मयाःपि मनूतय् पाखें जि बचय् जुइमा धकाः व यस्शलेमय् जिगु सेवा अन च्वपि विश्वासीतयूत यथेमा धकाः परमेश्वरयात प्रार्थना या।

32 अले परमेश्वरयागु इच्छा दुसा जि लयलयतातां छिमिथाय् वये, अले छिपिनाप आनन्दं च्वने।

33 शान्ति बियादीम्ह परमेश्वर छिपिनाप दयेमा। आमेन।

16

पावलं ज्वजलपा न्यंका छवःगु

1 किंकियाय् च्वंगु मण्डलीइ सेवा याइम्ह फिबी झी केहें खः।

2 प्रभुयागु सेवा यानाच्वपिन्त लसकुस याये थें वयात नं लसकुस या। यक्व विश्वासीतयूत व जितः नं ग्वाहालि बीम्ह जूगुलि वयात न्ह्यागु हे मा:सा ग्वाहालि या।

3 जिनाप ख्रीष्ट येशूयागु ज्या याइपि प्रिस्का व अकिलासपिन्त ज्वजलपा दु धकाः न्यंकाब्य।[◇]

4 जितः बचय् यायेत इपि थःपि हे झन्दलय् सीतयंगु खः। जि जक मखु, फुक्क जात जातियापि मनूत दुगु मण्डली नं इमित सुवाः बियाच्वंगु दु।

5 इमिगु छेँय् मुनीगु मण्डलीयात नं ज्वजलपा दु।

जितः यःम्ह अले एशियाय् दकलय् न्हापां ख्रीष्टयात विश्वास यानादीम्ह इपेनितसयात जिगु ज्वजलपा दु धकाः न्यंकाब्यु।

6 छिमिगु निर्ति ज्यान पानाः यक्व ज्या याइम्ह मरियमयात ज्वजलपा दु धकाः न्यंकाब्यु।

7 यहदी दाजुकिजापि, अले जि नाप इयालखानय् च्वनेधुंकूपि एन्ड्रोनिकस व युनियसयात ज्वजलपा दु धकाः न्यंकाब्यु। इपि प्रेरितत थैं नाजाःपि खः। इपि जि स्वयाः नं न्हापालाक ख्रीष्टयात विश्वास यानाच्वंपि मनूत खः।

8 प्रभुयात विश्वास यानाच्वंम्ह जितः यःम्ह एम्प्लीआतसयात ज्वजलपा दु धकाः न्यंकाब्यु।

9 इ़ी नाप नापं ख्रीष्टयागु ज्या यानाच्वंम्ह उर्बानिस व जितः यःम्ह स्ताख्बुसयात ज्वजलपा दु धकाः न्यंकाब्यु।

10 ख्रीष्टयागु ज्या बालाक याइम्ह धकाः म्हसीका तये धुंकूम्ह अपेल्लेसयात ज्वजलपा दु धकाः न्यंकाब्यु। अरिस्तोबुलसया जहानपिन्त नं ज्वजलपा दु धकाः न्यंकाब्यु।

11 जिम्ह यहदी किजा हेरोदियनयात ज्वजलपा दु धकाः न्यंकाब्यु। प्रभुयात विश्वास यानाच्वंपि नर्किससया जहानपिन्त नं ज्वजलपा दु धकाः न्यंकाब्यु।

12 प्रभुयागु ज्या यानाजुइपि केहेंपि त्रुफेना व त्रोफोसायात ज्वजलपा दु धकाः न्यंकाब्यु। दुःखकष्ट सिया: प्रभुयागु ज्या याना जूम्ह जितः यःम्ह परसीसयात ज्वजलपा दु धकाः न्यंकाब्यु।

13 प्रभुं ल्ययातःम्ह स्फसयात व वया मांयात ज्वजलपा दु धकाः न्यंकाब्यु। वया मां जिम्ह मां थैं हे खः।¹⁵

14 असिंक्रितस, फ्लेगन, हर्मेस, पत्रोबास, हर्मास व इपि नाप दुपि विश्वासी दाजुकिजापिन्त ज्वजलपा दु धकाः न्यंकाब्यु।

15 फिलोलोग्स, युलिया, नेरियस व वया केहें, अले ओलिम्पास, व इपि नाप संगति याइपि फुक्क विश्वासीतयत नं ज्वजलपा दु धकाः न्यंकाब्यु।

16 दाजुकिजापि सकसितं थःथवय् यच्च नुगतं माया यानाः ज्वजलपा यायेगु या। ख्रीष्टयागु यक्व मण्डलीपाखें छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु।

दक्वसिबय् लिपायागु सल्लाह।

17 यःपि दाजुकिजापि, छिमित स्यनागु शिक्षा नाप पाय॑छि मजुइक अःखतं ल्वापु याकेत व मनूतयगु विश्वास स्यंकेत स्वइपि नाप होश यानाच्च॑। इपिपाखें तापाक च्च॑।

18 थज्या:पि मनूतयसं झी प्रभु येशू खीष्टयागु सेवा याइ मखु, बस थथःगु प्वा:या निंति सेवा याना जुइ। महुतुं ध्यः थें नाइसे च्वंक खँ ल्हानाः स्वजासिजापिन्त ध्वं लाइ।

19 छिमिसं परमेश्वरयात मानय् यानाच्वंगु दु धकाः फुक्कभनं बयब्य ज्ञालु जि छिपि खनाः तसकं हे लय॒ताया॒च्चना। छिमिसं मधिंगुली वास्ता मयासे छुं हे मस्य॑पि थें जुया: भिंगुली जक बांलाक मन तया: बुद्धिमान जुया च्वंसा जि तसकं लय॒ताये।

20 थुकथं याना जूसा शान्ति बियादीम्ह परमेश्वरं शैतानयात छिमिगु तुति याकनं हे न्हुइके बी। झी प्रभु येशू खीष्टयागु दया माया छिमिके दयाच्वनेमा।

21 जि नाप नाप प्रभुयागु ज्या यानाच्वंम्ह तिमोथी, जिमि यह॒दी किजापि लुकियस, यासोन व सोसिपात्रोसपिन्सं छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु।[☆]

22 थव पौ च्वःम्ह जि तर्तियसयागु नं प्रभुयात विश्वास यानाच्वंपि छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु।

23 मण्डलीयात व जितः थःगु पाहां ब्वंम्ह गायसं छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु। शहरयाम्ह दांभरि इरास्तस व झीम्ह विश्वासी किजा क्वार्टसं छिमित ज्वजलपा धयाहःगु दु।[☆]

24 [झी प्रभु येशू खीष्टयागु दया माया छिपि सकसिके दयाच्वनेमा। आमेन।]

25 परमेश्वरयात तथंकि, छाय॒धा:सा छिमिगु विश्वास बल्लाकादी फुम्ह परमेश्वर हे खः। न्हापानिसें गुप्त तयातःगु येशू खीष्टयागु भिंगु खँ आः सकसितं सीके बियादीगु दु।

26 थव हे गुप्त खँ आः फुक्क मनूतय॒त सीके बीत अगमवक्तातयसं च्वया थकूगु दु। सदां दयाच्वनीम्ह परमेश्वरं फुक्क जात जातियापिन्त सीके बीत, अले विश्वास यानाः बयकःयात मानय् यायेत थव भिंगु खँ बयब्य यायेमा: धकाः आज्ञा बियादीगु दु।

27 छम्ह हे जक बुद्धिमान परमेश्वरयात येशू खीष्टयापाखें सदां जयजय जुयाच्वनेमा। आमेन।

**Newar
Newar: Newar (Bible)**

copyright © 2024 Nepal Bible Society and Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Newar

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 16 May 2025 from source files
dated 17 May 2025

838cc630-4ccf-5055-be45-10a98a141cc7